№ 42. Peektdeen, 25. maijâ. 1901.

Jsnahk diwreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

Sludinajumi maksâ 8 kap. par sihku raksiu rindinu waj tâs weetu, preekschpusê 20 kap.

Latweeschu Awises.

Maksâ: Jelgawâ sanemot — par gadu 2 rbl. 20 kap., par pusgadu 1 rbl. 20 kap., par gada zeturksni 60 kap.; pa pastu peesuhtot — par gadu 3 rbl., par pusgadu 1 rbl. 60 kap., par gada zeturksni 90 kap.

„Latw. Aw." war apstellet un sludinajumus nodot:
Jelgawâ: Ekspedizijâ, Kangihseru eelâ № 14. **Leepajâ:** E. Voegedinga grahm. pahrd., pee tirgus platscha; M. Peterfona grahm. pahrd., Julianes eelâ № 40· Splihtes pahrd., Seena eelâ № 1; Rumberga namâ, Jaunajâ Juhrmalas eelâ № 12; Sihmana-Ruhjes grahm. pahrd., Bahnuscha eelâ № 36; M. Sehrdeena pahrdotawâ, Bahnuscha eelâ № 12; strahdneeku namâ pee ostas. **Bauskâ:** Drengera, K. Stepermana un Leitlanta pahrdotawâs. **Tukumâ:** J. Birsgala grahm. pahrd. **Talsôs:** H. Towa grahm. pahrd. **Kuldigâ:** Besthorna grahm. pahrd. **Wentspilî:** Antmana grahm. pahrd. **Saldû:** Fr. Kruhmina un A. Ringait-Wehja gr. pahrd.

80. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet un sludinajumus nodot:
Dobelê: Aumała grahmatu pahrdotawâ. **Wez-Auzê:** Akermana grahmatu pahrdotawâ. **Schagarê:** Jtzigsohna leelnogulditawâ. **Rigâ:** Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hörschelmana grahmatu pahrdotawâ, Leelâ Smilschu eelâ № 29; Kapteina grahmatu pahrdotawâ, Leelajâ Kehninu eelâ № 10; Freija grahmatu pahrdotawâ, Leelajâ Kehninu eelâ № 28; Altberga grahmatu pahrdotawâ, Akmenu eelâ № 15. Apstellejumus peenem bes tam ari wehl daudſ zitas grahmatu pahrdotawas, draudschu mahzitaji un ziti „Latweeschu Awischu" labwehli Kursemê un Widsemê.

A. S. Maikapara

tabakas fabrika

islaidusi **jaunas sortes** papirosu:

„Riga", ar garreem mundschtukeem,

„Sakala", resni.

10 gab. par 6 kap.

Darba dalischana.

„Kas man dakas gar ziteem, kad es tik pats paehdis," — „Katrs par sewi, Deews par wiseem," schahdas un tamlihdsigas isrunas ikdeenas dsirdamas no daudseem, kuri par sawu muhscha laimi tura, dsihtees tikai pehz pascha labuma, pehz pascha mantas un pehz pascha siltuma, palikdami weenaldsigi un meerigi pret sawu lihdszilweku leelakàm zeeschanàm un truhkumu. Pascham saws kaktinsch un stuhrits semes, — leelam kauschu wairumam istehlojàs nesin kà kahds sposchs ideals, jo, azim redsot, lihds ar sawu kaktinu un semes stuhriti buhtu apmeerinamas wisas zilweka materialàs wajadsibas. Kas gan tahdai dsimtai waretu wehl truhkt? Kaktinsch saws, maisite sawa, peeninu dod gotinas, willu — aitinas, gala, olas tapat naw par naudu japehrk; krekli tapat naw japehrk — eesehj linus, nopluhz, nogatawo, sawehrpj un isausch smalku smalkakos linu kreklus. Tahdas dsimtas labklahjiba, kura pate ar sawu roku darbu war apmeerinat wisas sawas wajadsibas, teek no daudseem usstahdita kà zehls mehrkis, pehz kura wajaga katram zenstees, kurâ redsams zilwezes labklahjibas un neatkaribas ideals: ne no weena un ne no ka tahda dsimta naw atkariga un tai par ziteem naw gluschi nekahda dała.

Bet waj tà pawisam ir? Apskatisim tuwaku scho paschu peemehru.

Wispirms jau tahda dsimta nesastahw no weenas personas, tà tad ta jau usluhkojama kà masa sabeedriba jeb palihdsibas beedriba, kur weens lozeklis palihds otram ar sawu darbu. Weena darbs papildina un weizina otra darbu. Bet tee wisi ir, tà kà Latweeschi saka, „paschi". Tomehr, waj ari wini war istikt bes sweschu kauschu darba?

Lai semes stuhriti sagatawotu sehjai, wajaga to usplehst, usart, peeezet. Semneekam wajadsigi darba rihki. Peenemsim, ka waram istikt ar to paschu wezu wezo ahka arklu, kura koka dakas ustaisis pats saimneeks. Bet ari schim arklam wajaga dselss lemeschu, kurus tikai prot un war ustaisit kalejs. Tà tad „paschi" ween jau wairs newar istikt, wajaga jau swescha zilweka darba. Bet kalejam lemescha nokalschanai wajaga dselss un tàs te naw, bet ja ar buhtu, ne katris to prastu atrast un sagatawot derigu kalschanai. Redsam jau, ka pee lemeschu isgatawoschanas, bes kureem semi newar usart, wajaga to sweschu zilweku darba, kuri rok dselsi. Bet i' ar to wehl nepeeteek. Dselsi, kuru sinamâ semê isrok un isgatawo, wajaga nosuhtit us tureeni, kur kalejs to war dabut. Tahdâ wihsê pirms kà saimneeks kehràs pee semes arschanas un wispahrigi apstrahdaschanas, wajaga, bes pascheem, wehl wesełu baru sweschu zilweku, lai buhtu eespehjams isgatawot darba rihkus. Wisi schee kaudis tà tad schahdâ waj tahdâ kahrtâ ari nem dalibu pee saimneeka darba; bes winu darba ari saimneeks newaretu strahdat un „saws stuhrits semes" paliktu neapstrahdats un neapsehts; „sweschi kaudis", kà redsam, palihds saimneekam. Bet waj ar to beidsàs wisa ta wirkne sweschu zilweku, kuri schahdâ waj tahdâ zekà semneekam palihdsigi pee arschanas? Dselss isdabuschanai no semes dsikumeem atkal wajadsigi rahdi cerotschi un darba rihki, kurus newar isgatawot paschi kalnratschi. Dselss weschanai wajadsigs kerru, ratu, wagonu, lokomotiwu, leellaiwu un t. t., — kuras, sawukahrt, isgatawo atkal ziti zilweki. Schosejas brugeschanu waj dselszeka taisischanu, pa kureem wadaja dselsi, atkal isdarija daschdaschadi ziti amatneeki un strahdneeki. Waram pilnigi sazit, ka wisu scho zilweku darbs bij nepeezeeschami wajadsigs arkla isgatawoschanai, ta pascha arkla isgatawoschanai, ar kuru usarts un apstrahdats lauks, uz kura isauguscho labibu warbuht atkal wini isleetos sawai maisei. Skaidri saprotami, ka wisi schee strahdneeki un amatneeki tik wareja nodotees katrs sawam darbam ar to nosazijumu, ka wineem pascheem naw jaruhpejàs par maises un wispahrigi zitu usturas lihdsekku isgatawoschanu. Tà tad, wismaz, daudsi no scheem zilwekeem ne ara, ne sehja, bet barojàs no maises, kas usauga tajà tihrumâ, kura apstrahdaschanai wajadsigo arklu wini bij peepalihdsejuschi isgatawot.

Paskaidrojot scho paschu peemehru, ka zilweks, kursch pats strahdà un apmeerina daudsas sawas wajadsibas, tomehr wehl newar istikt bes daudsu sweschu zilweku palihdsibas, paluhkosim, waj schim zilwekam wehl schis tas naw nepeezeeschami wajadsigs no ziteem zilwekeem?

No sazità jau redsams, ka mums gandrihs nepawisam naw eespehjams usskaitit wisus tos daschados darba weidus, kuri nepeezeeschami no zitu zilweku puses, weenigi, lai uskaltu tikai lemeschus. Bet wiseem lihds schim mineteem strahdneekeem wajaga apgehrba, ar kura isgatawoschanu tee paschi newar nodarbotees. Lai scheem un peemehrâ nemtam saimneekam paschuhtu apgehrbu, wajaga adatas. Adatas isgatawoschanai wajaga tehrauda. Labakais tehrauds, kà sinams, lihds schim teek isgatawots Anglijâ un no Kreewijas dselss. No Angłu roku darba par tehraudu pahrwehrsta dselss waj nu adatas waj tehrauda weidâ atkal atzeko uz Kreewiju. Sche nu atkal wajaga strahdat weselam baram zilweku, lai isgatawotu kahdu sinamu preekschmetu waj darba rihku. Bet neweens no strahdneekeem, kuri pee schi darba peedalàs, newar eedomatees pats sawu darbu par sewi ween, bet gan sakarâ ar ziteem; wisi tà tad, waj nu pascheem apsinotees waj nè, kaut gan strahdà katrs sawu darbu, bet palihds ar to ziteem un bauda atkal palihdsibu pretim. Tà teek isgatawotas daudz un daschadas leetas. Tà no Anglijâ isgatawotâ un uz Kreewiju atwestâ tehrauda gabala warbuht war isgatawot adatas, tehrauda spalwas, nasi, pat slinti, kuras schahweeni, warbuht, war tikt mehrketi uz to paschu zilweku, kas slinti isgatawojis. Peemehri naw tahlu jameklè. Kihneeschi tagad schauj Eiropeeschus ar teem pascheem leelgabaleem, kurus paschi Eiropeeschi teem isgatawoja un atweda uz Kihnu; un, kas sin, zik daschs labs Eiropas saldats naw kritis no wina pascha isgatawota leelgabala schahweena! War jau ari atgaditees tà, ka uz Angłu kuga tiks westa uz Angliju Kreewijâ audsinata labiba, kuras sehschanai tihrums sagatawots ar Wahzijâ taisitu arklu. Jsrahdàs, ka Anglijas, Kreewijas un Wahzijas strahdneeki palihdsejuschi un weizinajuschi weens otra darbu, neweens otru nepasihdami, ne ari par to domadami, un pabalstijuschi tà weens otru, ka schi kopdarbiba teem nahkusi tikai par labu. Atrast un atschketinat wisu to, kas, kam, un taisni kahdâ weetâ weens otram palihdsejis, sche nemaz naw eespehjams. Tik tas skaidri redsams, ka no leelà bara zilweku, kas nehmuschi dalibu augscham aprahditôs

Paspahrnê.

Dsihwes nomalê.

Stahsts no E. Orschesko.

(Turpinajums.)

II.

No preekschpilsehtas mahjeku mudschekła, kas atradàs aiz upes, allasch aisgahja uz pilsehtu nabadsigi gehrbusees, pusmuhscha gadôs seeweete. Agrak ta bij bijusi skaistule, bet tagad kà wasara nodseltejuse. Ahtrà un weeglà eeschana tai reisêm mijàs nedroscheem soleem. Preekschpilsehtas eedsihwotaji, redsedami to grihkojotees, reebigi smaidoschu gihmi, spihdoschàm azim, mehdsa sazit:

„Re, atkal muhsu Elsbete duhschu eetaisijusi!"

„Peesihdusees kà ods!" — zita peemetinaja un smeedamàs ussauza: — „Elsbete! Eh! Elsbete! tu wasajees te, bet kur tad tawa Marina!"

Galwu kratidama, seeweete atbildeja:

„Ak tu manu Deewin, kur wina? Waj tad juhs nesinat, nabadsiba arweenu perinàs uz eelas... Mans nabaga behrninsch... nabaga tahrpinsch!"

Wina sahka skaki schmukstet.

Daschreis gadijàs, ka meitu atgahdinotees tai schehlabu weetâ usnahza dusmas. Tad wina atkleedsa kaimineenèm:

„Jods sin, kur ta klaidone wasajàs no rihta lihds wakaram! Winu jau aiz pawadas mahjàs nenoturesi. Ai, ja es tik buhtu..."

Teikuma beigas arweenu bij neskaidras un nobeidsàs aiz kahdas dsertawas burwim.

Bet Elsbete ne arweenu bij tahdâ stahwoklî. Daudsreis nedekàm ta bij tihrâ duhschâ un darbiga. Tad ta pakalpoja pee tahdeem kautineem, kam truhka rozibas arweenu turet kalponi. Wina uskopa istabas, bersa grihdas, kurinaja krahsnes, nesa uhdenu, masgaja weku un wisu to darija ar leelu ruhpibu un uszihtibu. Waj nu winas sawado waibstu, waj skumigo skateenu dehl, bet wisur to mihleja, kaut gan iswairijàs no winas pakalpojumeem. Ziti winai dewa padomu eestahtees kahdâ weetâ, bet Elsbete, azis nolaidusi, klusi atbildeja:

„Es jau kahdreis par to domaju, kad man gahja labaki. E, ko nu tagad par to runat!"

Strahdajot ta skatijàs uz semi un dseltenà peere tai sawilkàs krunkàs. Kahdreis, walsirdiga buhdama, Elsbete atsinàs:

„Ko lai eesahku ar metteni, kad eestahjos kur deenestâ? Waj tad mani kahds godigs zilweks gribès peenemt ar behrnu un wehl tahdu behrnu!"

Baiłodamàs, ka schos wahrdus nesaprot Marinai par sliktu, ta ahtri peebilda:

„Wina naw sliktaka par ziteem behrneem, warbuht wehl labaka, gudra... Tikai, ka wina tà nu reis radusees pasaulê!"

Kad Elsbete bij tihrâ duhschâ, Marina retaki parahdijàs uz eelas un kad isnahza, tad nebij tik netihra un noplihusi. Tahdàs reisês wina ari pasargajàs no eelas sehneem. Bet usnahza ari tumschi laiki: Elsbete meta darbu pee malas un Marina, issalkusi un sarinkuse, wasajàs apkahrt. Plezôs un gihmî bij silas siteenu sihmes. Uz saslauku tschupàm pee rensteles sehdedama, masà grausa garosas, guleja aisdurwê waj atklahtâ dahrsâ, kur kuplee puduri to aissargaja no wehja un leetus un paslehpa no polizejas azim.

Tatschu tahdas naktis nebij arweenu. Labakais pawehnis bij grawâ pee dihkmalâ augoscheem wihtoleem waj uz mihkstà mahjeles jumta.

Jau sen Marina bij pasihstama ar Waldi. Elsbete daudsreis apzeemoja Weschbowu, kas nodarbojàs deenesmeekeem weetas apgahdadama un aisleenedama naudu. Weschbowa tai allasch pagahdaja darbu. Reisêm par wehl nenodsertàm kesàm ta aisdewa naudu, protams, par leeleem prozenteem. Marinu ta panehma daudsreis lihds, bet jau eepreeksch paredsedama trokschnaino sarunu, ta atstahja maso ahrpusê, kamehr pate rahwàs pa eekschu.

Daschreis pa lihdsenu sahli waj glumajeem dubleem Marina nowehlàs grawâ un eekrita duhnainajà dihkî. Lai gan malâ uhdens bij rahms un sekls, tomehr krihtot no bailèm ta saudeja samanu. Tahdàs reisês to isglahba Waldis. Pahris lehzeeneem tas bij grawâ, eebrida uz pirkstu galeem, daschreis lihds pat zekeem uhdenî, panehma to uz rokàm un eesehdinaja kà krehslâ starp diweem resneem wihtola sareem. Saule sildija un wehjsch schahweja. Jahtenisti sarà sehdedams, Waldis bailojàs, ka Marina nenokristu un tureja to aiz apkakles, bet wehlaku, kad paauga mati, tad aiz mateem. Marina atmostotees sajuta, ka atrodàs kokâ. Tas winai darija tahdu preeku, ka wina aismirsa notikuscho katastrofu un sahka jautri smeetees. No Walda tai nebij bail, tamdehl, ka tas, uz winu skatidamees, smehjàs wehl diktaki.

„Zik tu esi mulke," — winsch smehjàs, — „welees dihkî kà ripa un brahz! taisni uhdenî eekschâ! Nebuhtu manis bijis, buhtu palikusees dihkî un wardes tewi buhtu tà apehduschas, ka ne skrapas nebuhtu palizis!"

No tahda schausmiga tehlojuma Marina atplehta plati azis un waizaja:

„Kur ir wardes?"

Wina toreis tikko labi runaja, kamehr Waldis bij par to trihs gadi wezaks. Winsch smehjàs aiskusis par winas nesaprotamo schkupsteschanu.

„Kur ir wardes?" — sehns to kaitinaja, — „tu wehl wardes neesi redsejuse?! Es tew tuhlit parahdischu!"

Waldis sanehma un iszehla meiteni no koka. Tad abi nogahja dihkmalâ un usmekleja wardes.

Basàm kahjàm, rupjàs drehbês gehrbees, Marina tapat basa, wehl slapjâ krekłâ, tà abi brida pa kuplo sahli, kas sneedsàs teem lihds zekeem.

darbôs, — sche nebuht wehl naw peemineti wisi, — neweens naw warejis istikt bes otra lihdsdarbibas, bes zitu palihdsibas. Waj nu waram sazit, ka dsimtai, kas ar sawu darbu apmeerina wisnepazeeschamakàs dsihwes prasibas, ar ziteem naw nekahdas dalas un nekahda pabalsta, nekahdas lihdsdarbibas no ziteem zilwekeem tai naw wajadsigs? Saprotams, ka newaram!

Mehs neaisrahdijàm ne wehl desmito daku no wisnepeezeeschamakà, kas tahdai dsimtai wajadsigs un kur ta newar istikt bes zitu zilweku palihdsibas. Gandrihs wisu usturu gan saimneeka dsimta eeguhst ar saweem puhlineem no semes, bet lai uswahritu ehdeenu, wajaga grahpja, wajaga plihts waj kahscha, wajaga zirwja, malkas ko sazirst. Wisu to pate dsimta newar sew isgatawot. Kad ehdeens pagatawots, wajaga blodu, schkihwju, karoschu, — un wiss tas atkal pagatawots ahrpus peemehrà nemtàs dsimtas. Turpreti daudsi, kas nodarbojàs ar scho leetu isgatawoschanu, nemas nenodarbojàs ar semkopibu. Ja semkopis newar bes wineem istikt, tad wini tatschu ko dara preeksch schi semkopja tikai tapehz, ka sin, ka semkopis atkal apsehs, nopkaus un sagahdàs wineem wajadsigo maises teesu. Tomehr ne schee amatneeki ihsti domajuschi par semkopi, ne semkopis par amatneekeem, un kursch kuram un zik weens otram palihdsejis, — to tee nesin.

Mehs apskatisàm tikai tà sauktàs materialàs zilweka wajadsibas, to paschu redsam, kad peegreeschamees kauschu garigàm wajadsibàm. Lai apmeerinatu schis wajadsibas, zilweki zek basnizas. Zik sche newajaga strahdneeku, daschdaschadu amatneeku, meistaru un mahksleneeku. Paaug behrni, jasuhta wini skolà. Teem wajaga papihra, spalwu, sihmuka, grahmatu, bes ka wisa newar istikt un ko atkal ziti zilweki sagatawojuschi, daudsreis pawisam zitàs walstìs un pat pasaules dalàs.

Wisu sche sazito katrs warejis noskatitees un nowehrot ikdeenischkigà dsihwê. Tomehr isleekàs, ka te wiss buhtu weenpusigi norahdits. Isnahk tà, ka muhsu peemehrà nemtajam saimneekam wiss kas buhtu wajadsigs no ziteem, bet ziteem schi dsimta neka nedotu. Tas taisni noteek tamdehk, ka mehs sahkumà nehmàm tahdu dsimtu, kurai paschai „saws kaktinsch, saws stuhritis semes" un kurai, pawirschi apskatotees, nebuhtu gluschi nekahdas dalas ar ziteem zilwekeem un zitu pasauli, bet kura waretu pate ar sewi istikt. Bet tuhlit bij jau redsams, ja schi dsimta ari ko dabù no ziteem, tad tikai tamdehk, ka schai dsimtai sawukahrt ir atkal daudz kas, ko ta war dot un dod ziteem. Bes labibas, kuras atlikumu ta pahrdod, tahda dsimta war wehl pahrdot linus, kanepes, willu, aitu ahdas. Pa seemas wakareem, kad us lauka naw darba, schi dsimta war isgatawot daschadas pee mahjsaimneezibas wajadsigas leetas, peem. kamanas, ritenu lokus, sleezes, wehrseles u. t. t. un apmainot dabut wisu to, kas winai wajadsigs. Ja mehs wehl wairak greescham wehribu us norahdito leetas pusi, tad skaidraki redsam, ka ne tahda dsimta bes zitu zilweku darba, ne ziti zilweki bes schis dsimtas darba newar istikt un to mehs ari wispirms gribejàm peerahdit.

Raksta sahkumà mums peenahzàs aisrahdit wairak us tahdàm leetàm, ko eewed Kreewijà. Bet no tam mums naw jau tuhlit jadomà, ka zitàm semèm labaki un tàs war istikt bes Kreewijas. Tika jau norahdits, ka Anglija eewed no Kreewijas dselsi un labibu. Sche japeesihmè, ka trihs zeturtdalas no wisas labibas, ko Anglija patehrè, tajà eewed no Kreewijas, Amerikas un zitàm semèm. Bes tam labibu no Kreewijas iswed us Franziju un Wahziju, schkeedru augus — us Widus-Asiju. Sawukahrt Anglija atkal daudz ko dabun no Amerikas un Wahzijas, un schis semes no Anglijas un zitureenes. Wahrdu sakot, sche starp daschadàm semèm noteek tas pats, kas weenà semê starp daschadeem zilwekeem. Weenà semê isgatawotas prezes noder otrai, un tapat kà weenà semê pastahw daschdaschadako pretschu ismaina us wisàm pusèm, tà tas ir atkal starp daschadàm walstìm. Noteikt, kura seme weena otrai dewusi wairak waj masak, ne ikreis eespehjams. Gan waram pateikt, peem., ka tik un tik olu iswestis us Angliju, bet newaram pateikt, waj tàs tur jau patehretas, waj iswestas tahlak. Kreewijà peem. eewed taukus no Australijas seepju isgatawoschanai, kaut gan leeto ari eeksch semes taukus. Seepes war tikt iswestas us ahrsemèm, bet noteikt, waj no Australijas eewesteem taukeem isgatawotàs seepes isleetos Kreewu semneezinsch, waj kahds ahrsemes leelmanis, — tas naw eespehjams. Tà tad, beigu beigàs, newar noteikt, kam Australijas lopkopis pakalpojis; war jau notikt, ka taisni tahdai tautai, par kuru winsch neka naw dsirdejis.

Tagad nu mums ir pilnigi eemesls, usstahdit jautajumu: kas tad ihsti mums ir sweschs, tahds zilweks, ar kuru mums naw nekahdas dalas? Luhk, schis pats zilweks, kas nule pagahja gar manu logu, sweschs man, waj ne? Waj winsch ko preeksch manis darijis, waj ne? Warbuht spalwa, ar kuru es rakstu, isgatawota ar wina peepalihdsibu, warbuht winsch ir usaudsinajis to lopu, no kura ahdas man pagatawoti sahbaki? Tà tad wina lihdsdarbiba buhtu parahdijusees ari daudsôs manôs darbôs. Es wisu to newaru isschkirt, tapat kà newaru sazit, ka man gar winu un winam gar mani naw nekahdas dalas. Taisni otradi, mums weenam gar otru loti daudz dalas. Warbuht, ka winsch maisneeks un franzmaise, kuru es schoriht ar tahdu ehstgribu ehdu pee tehjas, no wina zepta! Labi, ja winam rokas bijuschas tihras, bet ja tas tà nebuhtu bijis, waj, wehl sliktaki, ja winsch warbuht slimo ar kahdu paslehptu, lipigu slimibu, tad jau es, tiklab mana dsimta ari waram palikt slimi. Tà tad newaram sazit, ka mums gar ziteem zilwekeem naw nekahdas dalas, kaut gan mehs nebuht newaram wisus pasiht un sinat. Bet ja nu mums naw eespehjams usskaitit wisus tos, bes kuru pabalsta un darba mehs newaram istikt, tad mums tapat naw eespehjams sinat wisus tos, no kuru weselibas un kreetnibas atkarajàs muhsu meeriga un netrauzeta dsihwes gaita. Tahds war buht katrs zilweks. Bet tahdà gadijumà mums wiseem ir sawa daka, sawa intrese, lai wisi ziti zilweki buhtu weseli, godigi, wispahrigi atrastos tahdà stahwoklî, ka no wineem nezeltos ziteem nekahds launums. Bet ja nu mums wiseem tà jaruhpejàs weenam par otru, waj tad mehs waram usskatit zitus zilwekus kà sweschus, gar kureem mums naw nekahdas dalas, waj mehs waram sazit: ja, tas ir mans tuwakais, par to es gahdaschu un ruhpeschos, bet par to es nelikschos ne sinot? To mehs newaram sazit, tapat, kà newaram isschkirt, kuru darbs mums nahzis par labu un otradi: kà un us kuru atspogulosees muhsu paschu darbiba.

Redsam, ka tà nodibinàs zeescha atkariba, zeescha saite starp wiseem zilwekeem, ka tee, apmeerinot sawas daschadas wajadsibas, newar istikt weens bes otra. Bet lihds ar to eeksch wisa ta slehpjàs zeescha, nepahrraujama tikumiga saite starp zilwekeem. — Schi atkariba starp zilwekeem, — saka profesors N. Kablukows, pehz kura schis gabalinsch sche pasneegts, — pamatojàs us tam, kà schinìs laikôs eekahrtots darbs. Zilweku sabeedribà pastahw tà sauktà darbibas nodalischana: weeni nodarbojàs ar tahdu leetu isgatawoschanu, ziti atkal ar zitadu, pee tam katrs isgatawo schis leetas ne tikai preeksch sewim, daschreis sew pawisam nè, bet tikai preeksch ziteem. Saprotams, ka schahdôs apstahklôs neweens newar istikt bes teem preekschmeteem, ko ziti pagatawojuschi, un tà pasaulê zilweki, reisèm nemas neapsinotees, zits zitam strahdà lihds. Bet ari pate raschoschana, pate preekschmetu isgatawoschana noteek tà, ka tur pastahw tà dehwetà darba dalischana un us to pamatotà zilweku lihdsdarbiba. Retu preekschmetu isgatawo weens weenigs zilweks. Parasti pee katra preekschmeta isgatawoschanas peedalàs wairak personas, kura katra pagatawo sinamu preekschmeta daku. Uswalku isgatawojot weens, peemehram, tikai „isgreesch", otrs atkal tikai schuj un t. t. Spraudadatas isgatawojot, weeni tikai steepj drahti, ziti greesch to gabalôs, treschee tikai weenigi asina, zeturtee taisa galwinas un t. t. Wiss darbs, lai isgatawotu spraudadatu, tà tad sche eedalits tschetrâs dalàs, katrs zilweks dara tikai sawu sinamu darbu, bet wisu scho tschetru zilweku darbs nepeezeeschami wajadsigs, lai pagatawotu spraudadatu. Pastahwot tahdai darba nodalischanai, weens strahdneeks otram tikai strahdà lihds, to pabalsta un nebuht newar sazit, ka tas un tas no wineem pagatawojis spraudadatu: wisi kopà wini to pagatawojuschi. Starp wineem pastahw zeescha, nepahrtrauzama saite darbà. Tapat tas ir ari zilweku sabeedribà zaur darba nodalischanu pee daschadu wajadsibu apmeerinaschanas. Wiss tas rada starp zilwekeem, waj nu wini grib to waj nè, sin waj nesin par to, domà waj nedomà, tahdu zeeschu, sawstarpigu kopibu, tahdu nesaraujamu saiti, kura isnihzina starpibu starp sawu un zitu darbu. Gribot negribot ta peespeesch katru, pirms tas ko dara, padomat, waj wina darbs ari ziteem wajadsigs, waj winsch dabùs par to, kas winam wajadsigs, tà tad winam jaeepasihstàs ari ar zitu zilweku prasijumeem un wajadsibàm. Ziteem wahrdeem sakot, pascha labuma dehl winam jaruhpejàs par ziteem zilwekeem. Katram, pascha intreschu dehl, wajaga ruhpetees par to, lai zilweki weens otram neween nedara neka launa, bet, turpretim, zenstees, lai daritu to, kas nahktu par labu.

Tahdas zeeschas saites pastahw pasaulê starp zilwekeem un tas, kas eedomajàs, ka winsch war pastahwet, tà sakot, ahrpus pasaules, ahrpus zilwekeem, nelikdamees gar dsihwes behdàm un zihnàm ne sinot, kà augscham redsejàm, loti alojàs un dara nepareisi. Ta ir kodoliga dsihwes gudriba, kas slehpjàs sakamà wahrdà: „weens par otru, Deews par wiseem" un katram wajadsetu to eewehrot. L.

Basniza un skola.

Waj zilweze eet us preekschu?

(Pehz Fr. Bettexa.)

(Beigums.)

Kas sihmejàs us tà dehweto kristigas draudses tikumigu augstibu, tad apstahkli Egiptê, Greekijà, Romas republikà nebija tik launi, kà pee kristigeem. Ar pilnu teesibu par tumscheem nosaukti widus-laiki ar inkwisiziju, ragamu prahwàm un trihsdesmit gadu karu, trim breesmigakajàm parahdibàm wehsturê, kas zehlàs zaur kristigas tizibas nepareisu saprastschanu, no ziwilisazijas stahwokla skatotees, schee laiki ir bijuschi leels solis atpakal, salihdsinot ar Egipteeschu, Greeku un Romeeschu apstahkleem. Göte, Schillers, Strauss u. z. ne bes teesibas noschehlo, ka kristiga tiziba, t. i. ta, kuru wini aplam par tahdu usskatija, naw pat ne tik labus apstahklus atnesusi, kà klasiskee wezee laiki.

Buhtu smeekligi tizet, ka kahdu tautu war aplaimot zaur kristigu tizibu, kurai tàs naw. Tiziba dara pasaulê laimigu un debesîs swehtigu, bet tikai to, kas tiz un newis it kà zaur peelipschanu ari kaiminu, kursch par scho tizibu smejàs, to eenihst un nonizina; tahds — un tas pats sakams ari par tautàm — krahsees tikai leelaku sodibu.

Kristus sawus mahzekkus issuhtija pasaulê „kà awis starp wilkeem", kà gaismu, kura lai apspihdetu pasaules kkuhdas un tumsibu, kà sahli, kas lai issargatu no puhschanas un tahdi wini ir bijuschi astonpadsmit gadusimtenus. Un neweens newar noleegt, ka wini us sawu apkahrtni nebuhtu darijuschi labu eespaidu. Bet tapat ir pateesiba, ka winu usdewums nekad naw bijis pasauli ziwiliset; tiklihds tà domaja, tad ari

---

Bet ne wardes ween tos waldsinaja. Daschreis winsch tai parahdija kahdu useetu ligsdinu. Wakeju muti, aisturedami elpu, behrni luhkojàs us masajeem zahleneem. Tee gaidija mahti un isbahsa sawu puhkaino galwinu no ligsda. Kad putninsch atskrehja, behrni pat bijàs ko runat sawà starpà. Peebakstidami weens otram pee sahneem, behrni rahdija ar pirkstu us ligsdinu, bet gihmischi spigukoja neapraksstamà preekà. Zitàm reisèm tee pastaigajàs gar krastmalu. Tad wini rahwa un ehda pihladschu ogas waj purinaja irbenes, birdinadami sew us galwu un plezeem korallu ogu leetu. Tà tas turpinajàs, kamehr no kalna atskaneja Elsbetes nepazeetigais sauzeens.

Meitene mudigi steidsàs kalnà, bet kad winai peetruhka spehka, Waldis to sanehma un laimigi smeedamees ussteepa augschà.

Elsbete reti kad aisgahja no Weschbowas nenoraudajusès waj neeedsehrusès. Runaja, ka Weschbowa, lai darischanas labaki eetu no rokas, eedsirdinot sawus weesus. Meiteni eeraudsijuse, Elsbete to ar tahdu sparu israhwa no sehna rokàm, ka Marinas smeekli brihs pahrwehrtàs raudàs. Kad Elsbete pukodamàs kahpa lejà, meitene, asarainàm azim, wehl skatijàs atpakal un mekleja Waldi. Winsch stahweja augschà un, kamehr ween wareja redset, taisija ahscha lehzeenus, tà ka beigàs meitene sahka atkal smeetees. Projam aisejot winsch tai meta wehl pakal sarautos ogu kekarus.

Kad Marina bij peezi gabi weza, tad ta atkal bij atnahkuse zeemà. Waldis waizaja, kapehz ta nekad neatnahk grawà.

„Waj nu bail, waj zeka nesini? Ja tu bihstees, tad tu esi tikai tahda sofs! Ko tur bihtees — wilks jau tewi neaprihs! Bet ja tu zeka nesini, tad eewehro, ka nahz ar mahti. Tu jau esi leela un wari pate us sawàm kahjàm stahwet."

„Es atnahkschu riht," — brihtim klusu zeetusi, atbildeja meitene.

„Atskrej! Es tewi aiswedischu us pilsehtu. Tad tu redsesi, kà tur eet!"

Waj nu zelojums, waj mahtes agrà rihkoschanàs, kas gaismai swihstot klusam atstahja istabu, bet Marina schoriht bij agri nomodà. Grawa wehl bij eetihta silganajà miglà, kad Marina parahdijàs Waldim. Wisu nakti pawadijis sem wihtoleem, sehns bij tikko pamodees un nopeetni luhkojàs us rahmo uhdeni. Meitenes balss to istrauzeja. Pazehlis galwu, winsch eeraudsija miglà meitenes peleko, sihzino augumu.

Smagi kahpdama, masà dewàs lejà. Gandrihs us katra soka ta paklupa, uszehlàs un krita atkal. Waldis ar neaisskustinamu aukstasinibu noskatijàs winas lausischanos.

„Us preekschu!" winsch ussauza. „Droschak! Nogahsees? Nu, tas neko nekait: no stikla neesi un saplihst jau nesaplihsisi!"

Lai nu gan Marina nebij no stikla, bet kad wina beigàs pawisam saklupa un kà ripa noripoja lejà, tad wina sahka ruhkti raudat. Waldis peegahja tai tuwaku un to nizinadams apskatija. Us wina luhpàm bija lasami lepni smaidi.

„E, tahdi juhs, skuki, esset! Kad es biju tawôs gadôs, es skrehju pa grawu un rahpos pa kokeem kà kakis. Nu, ja tu wehl pinkschkesi, es sakerschu un eemetischu tewi dihkî!"

Marina aprima raudat. Bet kad Waldis iswilka no paduses gabalu rupjas maises un to pahrlausa us diwi dalàm, tad us asarainà waidsina parahdijàs zeribas smaidi. Rokas issteepusi, masà eesauzàs:

„Dod, dod!"

Wini apsehdàs sem kahda pudura. No aisskustinateem sareem nobira rasa. Klusu zeesdami abi apehda maisi. Beesà migla palika plahnaka un kahpa us augschu. Palsajà plihwurà eetihtee wihtoli atswabinaja sawus sarus un sudraba rasà wisoschàs lapas. Us tumschà uhdena, kà gara selta schwihtra, krita saules stari. Aissteepusees lihds krastmales puduram schwihtra kaisija us garenajàm lapàm tahdu gubu dsirksteku, ka behrni newareja skatitees un aislika roku preeksch azim. Kad wini atnehma tàs nost, stahwee puduri bij kà weenâs ugunîs. Roschainô gaismà mirdseja grawas krasts. Wihtolôs un pihladsês dseedaja putnini. No silàs miglas nebij wairs ne pehdu, tikai gaiss bij mitrs un wehss.

„Jau deena!" sazija Waldis, paskatijees us debesim. Pretim pilsehtai no mescha uskahpa saule.

„Waj saule tur no mescha uslez?" waizaja Marina.

„No mescha," — nopeetni apstiprinaja Waldis. „Tur aiz laukeem pretim pilsehtai ir tahds meschs, kur saule katru rihtu uslez."

„Un tad?"

„Tad? Waj tu neredsi? . . . spihd pee debesim."

„Bet tad?"

„Tad? . . . Nu, aiseet aiz pilsehtas un pasuhd. Un tad ir nakts."

Meitene eegrima domàs un pehz brihscha eewaizajàs:

„Waj tu sini, kur wina aiseet?"

„Kas? . . . saule? . . . Kur tad winai jaaiseet? . . . Paleen apaksch semes un gul."

„Ah!" swinigi brihnojàs Marina. „Waj tu sini, kà saule gul?"

„Kà tad winai jagul? Aismeeg azis — un nost!"

„Tà nu gan nè, tà nu gan nè!" — plaukstas sasisdama, eesauzàs masà. — „Saule dus leelâ purpura schuhpulî . . . Pee schuhpuka sehsch juhra un aijà to wisu nakti, lai saulei saldi nahk meegs. Ap sauli stahw swaigsnes, kas to sargà, lai neatjahj tschuhska us weesuka un to neapehd. Ja tschuhska apehdis sauli, tad deenu wairs nemas nebuhs, nekas neaugs un nesakos un zilweki sahks ehst weens otru."

„Bet kà tu to sini?" waizaja sehns, kas wisu laiku bij noklausijees meitenes stahstâ ar leelu usmanibu.

„Mahte stahstija . . . Wina man allasch pastahsta tahdas skaistas pasakas!"

„Ko, tad ta ir tik pasaka?" Waldis eesauzàs, itkà peewihlees. „Laiks sukat us pilsehtu!"

Marina palezàs no preekeem us augschu. Behrni aisgahja. Marina nodrebeja, kad wini usgahja us augstà tilta, kas sawee-

baschabàm draudsèm bija japeebsihwo, ka deewischkigas bsihwibas awots winàm issika.

No pasaules schkirdamees, Kristus sawus mahzeklus teescham ar to buhtu eepreezinajis, ka tee ar wina wahrdu pasauli uswahrès un pasaulei sagahdàs kristigus laikus. Bet gluschi otradi! Winsch teem lihds galam apsola eenaidu, behdas, waiaschanu un wimus jautà: „Waj juhs domajeet, ka ta zilweka behls (atnahkdams) wirs semes atradis tizibu?" Jautajums, us kuru winsch zità weetà atbild: „Bet tapat kà preeksch grehku pluhdeem: wini ehda, dsehra, prezejàs un tika prezeti lihds tai deenai, kamehr Noas eegahja schkirstà un pluhdi nahza un wisus samaitaja, tapat ari buhs pee ta zilweka dehla atnahkschanas." (Mat. 24, 37—39.) Schà salihdsinadams nahkamo wehstures galu ar senakas warasdarbu un netaisnibas pilnas pasaules bojà eeschanu sawòs grehkòs, winsch noleeds baschu tik jauki sapnoto kristigo attihstibu. Un kabehl tad wehstures baigàs tik breesmiga teesa wisai zilwezei un dabai, kà Kristus saka Mat. 24. un Luhk. 21. un par ko runà wisa parahdischanas grahmata, ja lihds tam laikam schi pasaule, schi zilweze arween wairak ziwilisejàs un top kristigaka? Pasaule naw un nebuhs nekad ta Jehra bruhte.

Tà bihbele mums rahda zilwezigu un redsamu, no pakahpeena us pakahpeenu krihtoschu wehsturi; bet tai blakus atkal deewischkigu un neredsamu, kura wed augschup, kura, arween zeeschaki aprobeschota, muhs wed, no deewbijigàs zilwezes preeksch uhdens pluhdeem lihds Deewa tautai un no schàs lihds Kristus draudsei, us augschu.

* * *

Bet ja nu kahds sazitu: tas jau koti behdigi, ka zilwezei muhschigi jaeet kà sirgam ap maschinas riteni, staigajot tikai rinkì un neteekot nekurp tahlak; winai janogurst, zenschotees pehz nesasneedsameem apmeerinoscheem apstahkleem; tas jau breesmigi! Us to mehs wispirms atbildam: kas pee tam wainigs? Deews teescham ne! — Jeb waj winsch schai zilwezei pawehlejis, lai ta wed asinainus karus? Waj Winsch warbuht grib, lai zilweki nogrimst baudijumòs, mantas kahribà, mulkigà augstprahtibà un smeekligà gresnibà un paleek nejuhtigi preeksch wisa augsta, leela, pateesa un jauka? Waj sawòs wahrdòs Winsch muhs skubina, lai sawu dsihwi eerihkojam pehz eespehjas nedabigi un mahkstigi, daram kaiti muhsu un behrnu weselibai un sihwà paschusturas zihninà, zaur wisu konkurentu nospeeschanu un dsihschanos pehz pelnas, kaitejam paschi sew un ziteem? Nè, gluschi otradi! Schis wisu zilweku Deews un Tehws sawòs wahrdòs pawehl, paskubina un luhds, lai mehs apdomatu, kas preeksch muhsu meera wajadsigs, lai daritu taisnibu, atstahtos no launa, zits zitu mihletu, nestu weens otra gruhtumus, weens otram peedotu un sawstarpigi swehtitos, ne lahdetos; un tad Winsch mums apsola, ka Winsch muhs swehtìs wairak nekà luhdsam un saprotam, nogreesìs wisu launu un breesmas, slimibas, mehri un wisas mozibas, „jo no sirds Winsch zilwekus nemoza un neapbehdina!" (Raudu ds. 3, 33.).

Un ja mehs wehl schaubitos, waj Winsch to daris, tad Winsch mums ussauz: „Mana roka wehl naw paihsinata, ka es newaretu palihdset, nebs ari manas ausis kurlas tapuschas, ka es nedsirdetu, bet juhsu netikumi schkir juhs un juhsu Deewu no jums un juhsu grehki apslehpj manu waigu preeksch jums, ka juhs neteekat paklausiti." (Es. 59, 1. 2.). „Tad atgreeschatees pee manim, jo es esmu sirdsschehligs un negribu muhscham dusmotees. (Jer. 3, 12.).

Bet kas Winam tiz? — Mehs jau esam koti gudri un tagadejai sinibai nekas wairs naw neeespehjams! — Ar tirdsneezibu, walstssaimneezibu un sapratigu lauksaimneezibu mehs gribam nodroschinat sew maisi; ar tuberkulinu, antipirinu un serumu isglahbtees no nahwes, ar gudràm satwersmèm tautas aplaimot, ar laikrakstu raksteeneem un ewangeliski-sozialeem kongreseem atrisinat sadsihwes jautajumu, ar sinisku kritiku pahrlabot Deewa wahrdu un pat pehtit, waj tas pawisam ir. Mehs gribam paschi ween sew palihdsetees!

Nekahds brihnums, ka zilwezei tà domajot, naw nomanama attihstischanàs, bet atpakal eeschana, sewischki sozialà sinà. Kà semei eespehjams dabut wairak siltuma, gaismas un dsihwibas spehka tikai zaur tuwinaschanos saulei, bet zaur attahkinaschanos winai wajag aukstumà beigtees, tà zilwezei naw zitas attihstischanàs, kà tuwoschanàs Deewam. — Deewam tuwak! — Zita attihstischanàs weida isplatijumà naw!

Tomehr wisa zilweku atschgarna buhschana newar aisturet waj kawet Deewa padomu peepildischanos. Un taisni tanì sinà atkal bihbele ir pahraka par netizibu. Wina nesin neko no tam, ka amatneezibai, ruhpneezibai, tirdsneezibai, mahkslai un sinibai attihstotees, pasauli pa gadu tuhkstoscheem warès pahrwehrst par mahjokli, kur wiss buhs krahschni eerihkots, ispilditas wisas sinibas un weselibas kopschanas prasibas, kur netruhks elektriskas apgaismoschanas, buhs koti lehti usturas lihdsekli un zilweze bes aissprèedumeem; bet tikpat mas wina sin no tam, ka pehz gadu tuhkstoscheem waj miljoneem seme arween taps tumschaka, leelàs pasaules pilsehtas Berline, Parise, Londone buhs apraktas muhschigà ledû un nabaga zilweze, saldama un badu zeesdama, sawahksees ap ekwatoru un beidsot ari tur aukstumà nems galu. Turpreti to gan sin bihbele, ka Deews wisu radijis pehz mehra un swara un ka Winsch wisam sem saules pee debesim nolizis sawu laiku. Saws laiks ir weenas deenas muschai un weena gada pukei, saws laiks ir kustonim, kokam, zilwekam un pasaules walstim; par mehnescheem, gadeem, tuhkstoscheem un miljoneem gadeem pee debesim staigà sawus zekus mehneschi, planetes un saules. Kà tad lai ari zilwezei nebuhtu saws laiks? Us to raksti rahda gluschi skaidri.

Waj nu, saskanà ar pasaules radischanu, Mosus likumeem, pasaules walstibu lihdsschinigo pastahweschanu un Wezjuhdu gudribas mahzibàm, zilwezes wehsture no apgrehkoschanàs laika sastahwès is seschi tuhkstoschi gadus garas grehku, zeeschanu un sahpju semes-nedekas, kurai sekos tuhkstosch gadu swehtdeena preeksch atpuhschanàs un atspirdsinaschanàs, tas gan skaidri naw sazits, bet daudz kas runà preeksch tam. Bet ta ir pateesiba, ka Deews sawòs wahrdòs mums apsola wisu sawu apsolijumu un Tehwa schehlastibas drihsu, galigu un jauku peepildischanos. Tikai, sinams, pehz bahrgàm teesàm, kà tàs aprakstitas parahdischanas grahmatà. Bet ari te Deews naw wainigs. Kapehz zilweki seschi tuhkstoschus gadus ilgi semi ir apgahnijuschi, katru akmini us tàs aptraipijuschi ar asinim, pasauli peepildijuschi ar eenaidu un bahrdsibu, spihtibu un noseegumeem? Tahds noseegums jasoda. Un tà tad semes deenai us galu ejot, pee wakara debesim sahks zeltees taisnà Deewa dusmibas negaiss; Wina pehrkoni trizinàs isplatijumu un Wina sibini sadragàs besdeewigos eenaidneekus un seme un wiss, kas us tàs atrodàs, drebès preeksch sawa Raditaja dusmàm. Bet Winsch atkal schehligi smaidìs, ... tad atskanès augstà dseesma no wisas atpestitàs radibas un radijumeem, kuri nu muhscham buhs swabadi no gresnibas juhga un isplatijums trihzès no augstàs slawas dseesmas: „Deews Kungs Tew slawejam!"

Ta ir attihstischanàs, kura wisu zilwezigu ilgoschanos apmeerinàs tik pilnigi, kà to wisi attihstischanàs-apustuli wirs semes nekad naw sapnojuschi.

Sinas.

Par Wez-Saules draudses mahzitaju eewehleis Hans Bielensteins, lihdsschim mahzitajs Rengôs.

No Kuldigas. Latweeschu basnizas zelschanai par labu notikusê naudas lasischanà eenemts 1316 rbl. 68 kap.

Basnizas sinas.

Deewkalposchanas Jelgawas Sw. Annas basnizà no 25. maija lihds 1. junijam. Swehtdeen 27. maijà: 1) Lauku draudsê deewkalp. pulksk. 1/210 no rihta; spred. mahz. P. Heintzs. 2) Pilsehtas draudzê deewgaldn. pulksk. 1/28 no rihta; deewkalp. pulksk. 2 pehz pusd.; spred. mahz. J. Reinhards. — Lauku draudsê ussaukti: Pehter Glauda ar Trihni Aveneek. — Pilsehtas draudsê ussaukti: Kristaps Gultneeks ar Dori Linu Raffka; mirušchi: Lawise Rewitz, 90 g. w.; Trihne Feldmann, 70 g. w.; Gederts Kugra, 64 g. w.; Gederts Teodors Schmidt, 15 d. w.; Janis Maurin, 71 g. w. —

Dahwanu eenahzis preeksch jaunàs basnizas: no deewgaldneekeem 19 rbl. 20 kap.; no jaunawu beedribas 26 rbl.; no Froka kga 3 rbl. —

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 14.—21. maijam. Ussaukti: Andrei Auze ar Emiliju Jaunsem; Jahnis Ermson ar Lihsi Wezwagar; Krisch Leijeneek ar Mariju Zahn; Jehkab Ekstein ar Lawisi Benchen; Jure Kaufeld ar Raibu Jeknewitz; Ansis Konrad ar Madi Krahzei; Jahn Dombrowski ar Lihbu Stuhre; Nika Martinowski ar Annu Sorgenberg; Fritz Bunis ar Mariju Muzeneek. Laulati: Krisch Baumann ar Ilsi Strauss. Mirušchi: Anna Grabe, 73 g. w.; Aleksandra Emilija Olga Kadik, 3 m. w.; Indrik Bisseneek, 68 g. 9 m. w.; Eweline Fonar, 24 g. w.; Janis Krikmann, 35 g. w.; Janis Stroke, 86 g. w.; Schano Taure, 8 d. w.; Klaw Bauze, 61 g. w.; Diedrich Gottfried Weidemann, 71 g. w.; Anna Baumann, 12½ g. w.; Fritz Grablowski, 2 g. w.; Janis Reine, 65 g. w.; Jakob Sakne, 6 n. w.; Ilse Kester, 2 m. 12 d. w.

Deewkalposchanas peektdeen 25. maijà, kà Keisareenes Majestates Aleksandras Feodorownas dsimumdeenà, Sw. Annas basnizà un luhgschanas namà pateizibas deewkalposchana pulksk. 10 no rihta. — Swehtdeen 27. maijà Sw. Annas basnizà un luhgschanas namà pulksk. 9 no rihta un 4 pehzpusd. — Otrdeen 29. maijà Sw. Annas basnizà rihtluhgschana un deewgaldneeki pulksk. 9 no rihta. Mahzitajs **Schoen.**

No ahrsemèm.

Atpakal no Kihnas! Sinojumi no tahlajeem austrumeem wehsta, ka Kihnas „ekspedizijas" atgreeschàs atpakal us Eiropu un fareschgijumi Kihnà, kas tur turpinajàs kahdu gadu, eet us beigàm. Kara-pulku wirspawehlneeks grahfs Walbersee, atstahjis sawu amatu, atgreeschàs us Wahziju. Frantschu karaspehka pawehlneeks generalis Wurons ari atstahjis Kihnu un daka no Anglijas kara-spehka aiskomandeta us Indiju. Zik daudz trokschna un dimdinaschanas, zik daudz skaku runu netika turetas, aissuhtot ekspedizijas! Nahse gahja pret rahsu, kultura pret meschoneem, Eiropa pret Asiju, kristitee pret paganeem . . . Bet mas slawas, mas panahkumu isnahzis no wisàm soda ekspedizijàm.

Bet newar leegt, ka Kihnas nemeeru isbeigschanai ir zitadi leels swars Eiropas walstju politikà. War sazit, ka Kihnas notikumi, tà sakot, Eiropas walstim saistija rokas un aissehja azis par notikumeem Deenwidus-Afrikà. Gribot negribot weenai otrai leelwalstij nahzàs peezeest tahdas leetas starptautiskà politikas laukà, ko zitadi ta ne labpraht buhtu panesusi. Kihnas nemeeru isbeigschana nu dos eespehju leelwalstim wisu wehribu peegreest Anglu-Buhru karam un to pehz eespehjas ismantot sewis labà.

„Berliner Tageblatt" pasneeds skaitlus par to, kà atlihdsinajums no Kihnas tiks isdalits starp leelwalstim. Austrija dabùs ap 10 miljonu rubku; Kreewija — 17½ miljonu rubku; Japana — 35 miljonu rubku; Franzija — 90 miljonu rubku; Belgija — 10 miljonu rubku; Wahzija — 120 miljonu rubku; Anglija — 240 miljonu rubku; Amerikas Sabeedrotàs Walstis — 50 miljonu rubku; Italija — 18 miljonu rubku; Hollande un Spahnija — pa trihs miljoni rubku.

Kauja sabeedroto saldatu starpà Tientsinà. Kahda satiziba walda starp saweenoto walstju saldateem, redsams no sekoscha gadijuma, par ko sino Reutera telegr. agentura. Nakti no 20. us 21. maiju koti nelabà slawà stahwoschà Tientsinas eelà, kuru sauz par Taku-eelu, Franzuschi sanahkuschi strihdû ar Angleem. Pehz Reutera sinàm Franzuschi gribejuschi eelaustees kahdà namà, bet Angli, kas tur ispildijuschi polizijas deenestu, to neatlahwuschi. Wahzu polizijas nodaka stahjusees us Angku pusi, bet Japaneeschi un baschi Wahzeeschi steiguschees Franzuscheem palihgà. Pehdejee apmehtajuschi Angkus akmineem un

(Skat. peelikumà.)

noja preekschpilsehtu ar pilsehtas widuzi. Tur tschumeja un kusteja no gahjejeem un brauzejeem. Waldis sanehma meiteni pee rokas un sahka tai isskaidrot daschas, winai wehl sweschas, bet winam sen pasihstamas leetas.

„Skatees — schi ir upe, bet tas — plosts, kur kaudis zeł pahri. Tur — laiwas peld. Winàs sehsch swejneeki un ker siwis . . . Nebihstees — sirgi tew nekodìs! Ko tu tà raujees — tas dusmigais semneeks jau nemas nekleeds us tewim!"

Nejauschi Waldis apstahjàs un sahka gahrdi smeetees.

„Ai, ai, Franzis! kas par akotneeku! Nospehris lauzeneekam seeru no wesma un — aiseet! Semneeks newar saprast, kur seers palizees un nu lamajàs . . . Ja es tà mahzetu, es ari tschoptu! . . . Tikai es newaru ar roku tik augstu aissneegt! Un ir ari laime tahdam knaukim!" Waldis nurdeja, raudams Marinu ais rokas. „Kas par milsigu seeru — kà ritenis . . . E, kad es buhtu leelaks!"

Marina aisgrahbta rahdija ar roku. Wina newareja ne wahrda parunat. Pehdigi Waldis apkehràs, ka meiteni tà sajuhsminaja kringeku un maises botele, kas atradàs tilta galà.

Teesa, wini nesen katrs bij apehduschi gabalu rupjas maises, bet saredsamee gahrdumi no jauna kairinaja ehstgribu. Azis nenolaisdami, behrni skatijàs us nesasneedsamajeem gahrdumeem un rija seekalas. Pee maises galda sehdeja seewene un suna azim sargaja sawu prezi no gahjejeem. Winu starpà bij baskahji, nodiluschi sehni un pinkainas meitenes.

„Nu," — tschuksteja Waldis, — „eesim! Tur nekas neisnahks. Wezà ragana tà glabà sawus bulkus, kà welns grehzineeku dwehseles!"

Noskaitees Waldis arweenu mehdsa peeminet welnu. Sehna azis spihdeja un dseltenàs usazis raustijàs. Marina slauzija ar delnu asaras.

„Nepinkschki!" ussauza Waldis. „Ja wehl taurèsi, aissweedischu projam — dari tad, kà sini! Pinkschki, ka krengelus nedabujàm? Man kà nelabajam gribàs ehst, bet kapehz es nekauzu? Padoms labaks kà raudas! Gaidi — nahksim atpakal — nopirksim bulkus un sirds dsihwos kà pa kahsàm!"

Wini gahja tahlaku.

Kahjàs sehnam bij nahtna bikses, ihsa josta un pakulu krekls, pee rihkles safeets ar sarkanu bantiti. Tumschos, ihsos matus sedsa sasveesta nosmehreta zepure, kas ik brihscha krita us azim. Marinai bij plika galwa. Beesee, mihkstee mati tai sprogàs nokarajàs us plezeem un mirdseja saulê kà kaufets selts. Abi bij basàm kahjàm.

Roku rokà wini pasuda lauschu puhlî un pilsehtas rihbonà. Pretim teem nahza bars eelas behrnu ar Franzi preekschgalà, kas pirmit lauzeneekam bij seeru nosadsis.

„Waldi, ei, Waldi!" jau no tahleenes atskaneja sauzeeni, — „eesim us tirgu . . . Tur isbiruschi wareni burkani un gurkischi!"

Pateescham, katrs lepni tureja rokàs waj nu gurki waj burkanu.

„Kas schi par preileeni?" eewaizajàs Franzis, eeraudsidams meiteni.

„Ta ir Marina!" zeenigi atbildeja Waldis un no wisa spehka eeswehla kahdam ar duhri, kas jau bij sahzis Marinu pluhkt ais mateem.

Pluhkschanàs nenowehrschama, bet paschulaik pa eelu pilnòs jonòs brauza pasta-rati. Sehni sahka skreet teem pakal, kehràs klaht un krita pee semes.

Waldis ar Marinu steidsàs us tirgu, bet, deemschehl, tur no gurkeem un burkaneem nebij wairs ne wehsts. Turpretim Waldis uszehla no semes un usmanigi paglabaja saberstu papirosa galu.

Issalkumu aismirsuse, Marina skatijàs garamgahjejòs waj pahrdotawu leelajòs logòs, kamehr Waldis to paraustija ais rokas un neweda tahlak. Meitene, zik spehdama skrehja sehnam pakal, kamehr tee panahza kahdu glihti gehrbuschos kungu. Tad tee apstahjàs, Waldis peenehma salaustu un sagraustu isskatu un ussahka:

„Zeenigs, schehligs leelskungs, apschehlojatees par nabadsineem aismirsteem bahrenischeem! . . . Dodeet kahdu kapeizinu, maisites ko nopirkt! . . . Dodeet bada nabadsineem! . . ."

Kungs nemas nepaskatijàs atpakal. Waldis aislika roku preeksch mutes no garamgahjejeem un iskahra mehli. Tad winsch atkal ussahka:

„Zeenigs, schehligs leelskungs, wisschehligais leelskungs! Nabaga issalkuschi bahrenischi! Pagreeseet sawu aztinu us mums!"

Kungs eebahsa roku kabatà un, nepaskatidamees atpakal, eemeta issteeptajà rokelê wara naudas gabalu. Waldis parahdija to Marinai.

Redsi — bulks rokà . . . manim . . . bet ja tu gribi, luhds tapat kà es!"

Winsch pastuhma meiteni us to pusi, kur paschulaik gahja kahda laipna jaunkundse. (Turpmak wehl.)

Sihkumi.

Andrè testaments. Droschsirdigais seemeku pola pehtneeks un gaisa zekotajs, kursch, par ko naw wairs jaschaubàs, kritis sawai dsinai par upuri, wehl pirms sawas aisbraukschanas bij usrakstijis testamenti, kuru drihksteja tik atwehrt schi gada 1. janwarî. Pehz schi nosazijuma tad ari 6. janwarî sch. g. Stokholmà tika isdarita testamenta atwehrschana no notara Hartius, Andrè mahsas klahtbuhtnê. Testaments sahkàs schahdeem wahrdeem: „Schodeen no manis usrakstità testamente droschi ween ir mans pehdigais dokuments, kas turpmak nahks likumigà spehkà. Es to rakstiju wakarà pirms manas aisbraukschanas, pirms zekojuma, kurà neskaitamas breesmas man buhs japahrwahr, kuru skaitu un leelumu muhsu tagadejà sinatne wehl naw spehjuse atrisinat. Es nojaustu, ka schis breesmigais zekojums preeksch manis nenosihmè neko zitu, kà zekojumu nahwes walstì." Sawu neleelo naudas summinu Andrè nowehlejis lihdsigi sawai mahsai un brahlim, bes tam pehdejam ari sawu eewehrojamo siniško biblioteku, kura, pehz ta nahwes, janodod kahdai atklahtai lauschu bibliotekai. —m.

Dr. Ed. Londenbergs

Jelgawâ, Pils eelâ 1, Rubinsteina namâ, runajams no 9—11 un 4—5 **deguna, aufu, kakla** un **kruhschu slimibâs.**

Dr. Wilh. Loewenberg

Rigâ, leelâ Jaun-eelâ № 24 L., netahl no rahtuscha. Runajams ikdeen. no 9—1 un 5—9 w. eekschejâs, kaunuma un dsimuma slimibâs.

Esmu ikdeenas

runajams **Kuldigâ**, pee masâ tirgus laukuma.

Weterinarahrsts **K. Schlahps.**

Mekleju pirkt

masu mahju Jelgawâ jeb tâs tuwumâ. Peesolijumi ar zenu adresejami: поч. отдѣл. Рингмундегофъ ст. Р. О. ж. д. (Postlagernd).

J. Wolken.

Krona Wirzawas meschafarga **Strautneeka mahjâs 29. maijâ** sch. g. taps notureti **torgi,** kurôs tiks uf **weenu gadu** isdotas wairaksolitajeem

plawas,

kas atrodâs pee Leelupes, Jelgawas tuwumâ.

1) Seeramuischas plawa, pee Seeramuischas (dakâs sadalita) un
2) plawa uf salas starp Leelupi un Drikfu.

Pehz tuwakâm sinâm jagreeschâs pee Wirzawas meschkunga palihga Jelgawâ, Dobeles eelâ № 25.

Trefchdeen 30. maijâ, ap pulksten 4 pehz pusdeenas, muischinâ pee Ganibu zela (Weidewege), pol. № 13, 3/4 wersteš no Jelgawas, tiks atdotas wairaksolitajeem pret tuhliteju skaidru samaksu,

plawas,

pirmâ un otrâ sahle, apmehram 30 puhra-weetas, gabalôs pa 3 puhra weetam. Tuwakas sinas pasneedz dahrsneeks Seebergs uf Ganibu dambja № 13.

Tahlak atdodama wairaksolitajeem apmehram 8 puhraweetas leela **plawa**, pirmâ un otrâ sahle, tuwu pee Jelgawas. Japeeprasa Leelajâ eelâ № 42, pee kutscheera Jehkaba.

Wairaksolitaji uf wiseem nomas preekschmeteem war bez atlihdsibas iskletot seena schkuhnus, plaujmaschinas un sirgu grahbekkus.

Pehz dehku sahgetawu nojaukschanas **teek pahrdoti** atlikuschee

500 dehli,

1 3/4 zollu beesi un 3 saschemu gari; 200 gabali 4 un 3 saschemu balki, 7 zollu teewgali; 25 gabali 9 un 10 zollu balki un zits koku materials. Bez tam wehl **kanepaju tauwas, dselses stanga, kalti, lehschu ahki.** Apskatit war katru deenu Leepajas dselzeka darbnizâ Leepajâ; ee-eja no Aleksandra eelas.

Smehketaju kungeem!

Tà kà Goudron-hilses naw wairs agrakâ wehrtibâ, tad zehlees prasijums pehz labahm un tomehr lehtam hilsem. Scho robu ispildit usnehmuschahs

Dim-hilses no A. N. Bogdanowa

tabakas fabrikas noliktawa

Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 12.

Minetàs Dim-hilses ir is stempeleta frantschu papira, glihti strahdatas un dabonamas wairak lauku un pilsehtas bodês.

NB. Tàpat ari **ihstàs Zarskija hilses** (ar glihtu walsts ehrgli) un **Lichtensteina Automata hilses** ir eewehlamas.

Teizami papirosi:

Elektra 10 gab. 6 kap., Barskija 10 gab. 3 kap. un Troika 20 gab. 5 kap., labakà III. sortes tabaka „Swesda № 14".

M. D. Salzmann,

Jelgawâ, pee tirgus, pret Müllera materialweikalu, muhra bodê, peedahwà leelâ krahjumâ **Austreeschu**

iskaptis

par mehrenàm zenàm. Atkalpahrdewejeem rabats. Bez tam wehl peedahwà **seena dakschas** un jaunmodes **iskapschu eesseenamos** un wisadas **ahdu prezes** un **sirgu leetas.**

26. M. D. Salzmann. 26.

Leuzingera & Vogela

laukfaimneezibas maschinu tirgotawa,

Rigâ, Leelâ Jehkaba eelâ № 30, Nikolaja eelas stuhri. **Walmeerâ,** Jurgu eelâ № 6 un Diakonateelâ № 1.

Peedahwà:

Kulamas maschinas un gehpelus

no Ph. Mayfarth un Co. firmas Frankfurtâ pee Mainas.

Kulamàs maschinas

dsenamas rokam un gehpeleem preeksch 2 un 4 sirgeem, ar **patenta rullischu rinksmehres lehgereem** un **patenta reewotàm kuhleju stiftem.**

Gehpeli

ar patenta rullischu lehgereem, jaunakà, solidakà konstrukzija, labakà materiala.

Wairak kà 400 leelakàs godalgas.

Nepahrspehti weegla gaita, isskut tihri, nodilst loti gausi un noleeto mas eklas.

Lokomobiles un twaika kulmaschinas no R. Wolfa firmas

Magdeburgâ — Bukau'â.

Eewehrojamakà lokomobilu fabrika pasaulê.

Peena separatori labakàs sistemas,

kuri nokrejmo wislabak un ir weeglas gaitas.

M. RUTTAKAS,

Rigâ, Wehweru eelâ № 20.

Schujamo u. adamo maschinu **noliktawa.**

Welosipedi kungeem. | **Welosipedi** damam.

Slawenàs adamàs maschinas no Claes un Flentjê,

kà ari pahrlabotas **Singera schujmaschinas** no Seidel & Naumann, Dürrkopp & Co. un A. Knocha.

Original „Victoria" schujmaschinas,

kuras naw lihdsigas ne Singera, ne ari zitu sistemu maschinàm. — Isturigakà un weenkahrschakà konstrukzija atsihta wisur par labako.

Reparaturas isdara ahtri un lehti pascha darbnizà.

Ihstas Steiermarkas iskaptis

no Carl Nierhaus fabrikas

eeksch Mürzzuschlag-Steiermarkà.

ir **nepahrspehjamas** labumà. Winas **naw** godalgotas Parises isstahdê, — tadehl kà tur **nebij.** Winàm **newajag.** Winas godalgo katrs strahdneeks, kas rokà dabon, jo winas **greesch** wisu. Un **istur.** Winas **taupa** — spehku — laiku — naudu.

Dabujamas ir **A. N. Kauses kunga tehranda leetu magasinà Rigâ, Schluhnu eelâ № 23a** netahlu no birschas.

Zenas ir:

Garums roku	4 1/2	5	5 1/2	6	6 1/2	7	7 1/2	8	8 1/2	9	9 1/2	10	10 1/2	11	11 1/2
„ zollas	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47
„Kronis" maksà kap.	40	45	49	52	55	58	62	66	70	74	78	84	90	96	105
„Ahmurs lakta" „ „	65	72	77	83	88	94	105	115	127	140	150	160	170	185	200

Kastem jeb 100 gab. uf reisi nemot 10 proz. pelnas.

Fabrikas aisstahws **D. Grigors,** Rigâ, Tronamantineeka bulwarî № 7.

Jauns!!!

Labumi:

Sahtigas un isdewigas,
dara weschu sposchi baltu,
bez kaitigeem peemaisijumeem,
definfizejoschas, lehtas!

Jauns!!!

Pamehgineet

Sparkernseepes

preeksch weschas!

Muischa

ar **150** desetinam semes **lehti pahrdodama Lugas** aprinkî: aramà seme, sehjas, pluhdinamàs plawas, meschs, esars, upite. Turpat teek ari **isnomatas** 150 waj ari 300 desetinas semes. Pehz tuwakam sinam jaraksta: гор. Луга, С.Петерб. г. Бѣльско-Саберскому Волостному Старшинѣ.

Jaraksta tikai kreewisku.

Usaizinajums.

Zaur scho pasinoju, ka es mekleju

mahzekli

sawà bekera un kanditora weikalâ. Kas wehletos mahzitees scho amatu, top luhgts, personigi peeteiktees **Saldû** pee **R. Lesinska,** bekera meistera.

Rigâ. **Mahzibu** **Rigâ.**

schnitu sihmeschanâ, peegreeschanâ un **dahmu drehbju schuhschanâ** pasneedz

Marie Gläser,

Rigâ, Leelâ Kehninu eelâ 35, preti Amatneeku beedribai.

Uf wehleschanos usrahda ari **pansiju.**

28, Kungu eelâ 28.

J. Kronberg, Rigâ.

„Baltica" welosipedu **darbniza u. noliktawa. Emaljeschanas u. nikeleschan. eestahde.**

„Baltica" schujmaschinas no slawenakàs **Wertheima** fabr., ari uf nomaksu ar pilnigu galw.

Reparaturas isdara ahtri un lehti pascha darbnizà.

C. Zeitera

wilnas wehrpjamà un **auschamà fabrikà** Jelgawâ, pee Dobeles wahrteem, teek mahjà isgatawota **wadmala** un **puswadmala** welta, uskahrsta, schkehreta, speesta un degadeta par fabrikas zenam. **Gatawi** daschadi **bukskini, lakati** un **seku dsija** turpat **katrà laikà dabonami.**

Dobeles Wahzu Kesterôs

ir pahrdodami ween- un diwjuhgu **tambores rati,** ween- un diwjuhgu **kamanas,** kà ari **schiras, groschi** un **eemaukti.**

Wisàs grahmatu pahrdotawàs dabonams:

Semkopja

Augku-koku dahrs,

jeb pamahzischana, kà augku-koki no sehklam audsejami, potejami 2c., kà lauku jeb meschu koki stahdami un wehl daudz zitas derigas mahzibas, kas dahrsu mihlotajeem un kopejeem der sinat. Ar 55 bildem. Isskaidrojis un sarakstijis S. Klewers, sehklu pahrdotawas un koku skolas ihpaschneeks Durbê. 60 kap.

Bischu grahmatina,

jeb ihsa pamahzischana, kà bites kursemê un Widsemê jakopj. Sarakstita no Dalbes mahzitaja H. Kupffera. 20 kap.

Selta mahjas grahmata,

jeb sinatnibas magasine 3 nodalàs ar 1111 padomeem. Mahju saimneezibas nodala ar 377 padomeem, Semkopibas nodala ar 284 padomeem, Ahrstneezibas nodala ar 450 padomeem, sastahdita un gaismà laista no Fr. Mekona. (3. pahrlabotà druka. 1 rub.

J. F. Steffenhagen un dehls.

Wisàs grahmatu pahrdotawàs dabonamas:

Jaunais mahju dakters,

kas weselem un slimeem dod pamahzischanu, kà buhs sawu weselibu issargat un kà slimneeks kopjams un dsedejams ar mahju sahlem, kamehr daktera palihgu war atsneegt. Scho weselibas grahmatu mihkeem Latweescheem par peeminu sarakstijis T. v. Dieterich, ar Keisara Stanislawa-ordeni puschkots dakters, Latweeschu draugu beedris un Jumpraweeschu muischas dsimtskungs. Otra pahrlabota druka. — Ar sarakstitaja bildi. 130 kap.

70 tschetrbalsigas garigas dseesmas

jaukteem koreem basnizas gada swehtkôs Latweeschu walodà apgahdajis Kr. Lienewalds, skolotajs un ehrgelneeks Blihdenê. 2 r. 50 k.

Baltijas semkopis

un wina amats. Pehz wahzu semes-saimneeka Ferd. Breithaupt semkopibas raksteem latwiski sarakstits no H. Blumberg. 72 kap.

Zilweks.

Pehz profesora Dr. Karla Ernsta Bocka, ar sihmejumrem. Tulkojis stud. med. K. Buschs. Maksà glihtà wahkà eesseeta 50 kap.

H. Wagnera pirmee stahsti is dabas mahzibàm

skolai un mahjai — behrneem un jaimei. Latwiski tulkojis Alberts Treulands. Ar bildem. 35 kap.

Pawahru grahmata

pehz ismehginajumeem sastahdita **no kahda teizama pawahra.** Zena 1 rubli.

J. F. Steffenhagen un dehls.

Дозволено цензурою. Рига, 24-го мая 1901 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht peelikums.)

draudejuschi teem ar bajoneteem. Tad Angli schahwuschi. Weens Franzusis noschauts, daudſ ziti saldati eewainoti. No pehdejeem 3 ir Franzuschi un 5 Wahzeeschi. Tschetri Angli un weens Japaneetis dabuja weeglakas bruhzes. Strihdneekus isschkihra kahda leelaka Wahzu nodaka, kas dehl dsirdeteem schahweeneem atsteidsàs uſ trokschna weetu.

No Greekijas. Kretas peeweenoschana Greekijai. Telegrafs sino 21. maijâ, ka Greekijas tautas weetneeku nams Atenâs weenbalsigi peenehmis preekschlikumu par Kretas salas peeweenoschanu Greekijai. Dsird wehl, ka Franzija, Italija un kahda treschà leelwalsts peekrihtot schim nodomam. Ko paschi Kreteeschi par to sazìs, — newar sinat, tomehr, zik sinams, pee Muhamedaneem schis preekschlikums atradis sihwu pretestibu. Par to leezina ari sekoscha telegrama no Kaneas 20. maijâ: „Wisi kristitee tautas weetneeki eesneedsa saeimâ preekschlikumu, pehz kura wini wisàm leelwalstim issaka pateizibu par Kretas atswabinaschanu no Turku juhga un luhdſ, lai Kretai kauj peeweenotees Greekijai. Muhamedanu tautas weetneeki sihwi pretojàs, tà ka saeimes sehdi wajadseja pahrtraukt.“

No Italijas. Italijas kehninu pahrim sestdeen 19. maijâ notikuschi dsimtas preeki: peedsimusi prinzese. Lai nu gan gaidits bij tronamantineeks, tad tomehr ari par prinzesi preeki ir ne masee, tadehl ka kehninu pahra lauliba lihdſ schim nebij swehtita ar behrneem.. Jaunà prinzese dabuschot wahrdu Jolanda Margarita. — Awise „Italie“ sino, ka Italija Tientsinâ eegumusi no Kihneeschu waldibas jaunu, it eewehrojamu semes gabalu, nometnes eerihkoschanai.

No Wahzijas. Hollandes kehninu pahra weesoschanàs. Hollandes jaunais kehninu pahris sestdeen 19. maijâ apzeemojis Berlini, kur teem, tiklab no eedsihwotajeem, kà no Wahzijas waldibas sarihkota sposcha sanemschana. Potsdamas pilî notika meelasts, pee kura peedalijàs augstee weesi un keisara nama lozekli. Keisars ussauza augstas laimes kehnineenei un prinzimwihram. Wehlak notika wakara meelasts, uſ kuru bij aizinati ari sweschu walstju militar-pilnwarneeli. Hollandes kehnineene Wilhelmina dabuja no keisara dahwatu Luises ordeni un winas laulats draugs, prinzis Heinrichs, Melnà Ehrgka ordeni.

Ka starp Wahziju un Franziju sahk atjaunotees labaka satiksme, leezina ari Frantschu generalmajora Bonnala un zitu Frantschu wirsneeku usnemschana Berlinê, uſ kureeni tee no keisara Wilhelma bij usaizinati, noskatitees Wahzu pawasara manewrôs. Keisars Frantschu un zitu sweschu wirsneeku klahtbuhtnê notureja uſ Tempelhofas laukuma smotru pahr otru gwardijas infanterijas brigadi, kam sekoja mehginajumu kauja, peedalotees artilerijai un kawalerijai. Pehz tam bij brokastis, pee kuràm keisars ussauza Franzuschu weeseem augstas laimes, ar schahdeem wahrdeem: „Es preezajos, Juhs redsot muhsu widû un ar Jums eepasihstotees jo wairak tadehl, ka muhsu abeju kareiwji tagad sabeedroti zihnàs plezu pee pleza, aisstahwot isglihtibu pret meschonibu.“ — Par Wahzu kara spehku Bonnals nodewa sarunâ ar „Figaro“ lihdſstrahdneeku schahdu spreedumu: „Wahzu kara spehks teescham ir skaists, bet ari muhsejam ir sposchas ihpaschibas. Abàm armijàm ir saws pahrakums, sawas nepilnibas. Ne ar parades marschu war uswinnet tahdàs kaujàs, kà pee Austerlizes. Pehz manàm domàm Wahzeeschi un Franzuschi katrà sinâ ir zeenigi, eet spehkotees, un ka tee militariskâ sinâ waretu daudſ ko derigu mahzitees weens no otra.“ Generalis Bonnals dabuja no keisara Wilhelma Krona ordena pirmo schkiru un wina adjutants, padpalkawneeks Gallè, ta pascha ordena otru schkiru.

No Deenwidus-Afrikas kara-lauka nahk sinas no Kapstates, ka Angku konsulam Standertonâ usdots ar Buhru wadoneem ussahkt sarunas dehl ilgaka pameera noslehgschanas. Sarunas jau eesahkuschàs. Kara waldei Londonâ sino iſ Pretorijas 22. maijâ: „Dschemstaunas pilsehta (Kapsemê) 20. maijâ pehz 4 stundu ilgas zihnas padewàs Buhru wadonim Kruitzingeram.“

Jaunakàs sinas no Kapsemes apstiprina, ka pee Transwalas un Oranschas brihwwalsts robeschàm Sulu kaferi sazehluschi dumpi. Winus skaita uſ 25,000 galwàm. Bihstàs, ka wisi melnee eedsihwotaji nepeesleenàs schai kustibai. Basutu semê iszehlees lopu mehris, kas sazehlis wispahrigu ustraukumu. Robeschas starp Basutu semi un Oranschas brihwwalsti stingri noslehgtas. No Kapstates tahlak sino 21. maijâ (3. junijâ), ka Buhru nodaka Schepera wadibâ usbrukuse Wilkumores pilsehtai, bet tikusi atsista, saudejot diwus krituschus un 3 eewainotus. Otra Buhru nodaka. Fuschê wadibâ, apdraudejusi Amsterdamu. Pretorijâ eezelta militarkomisija, kurai jaskata zauri wisi prasijumi, kas eesneegti par nodariteem saudejumeem no Anglu kara spehka puses Deenwidus-Afrikâ. Eesneegti pawisam 3000 prasijumi par 10 miljonu rubku.

No Anglijas. Dumpis kara-spehkâ. Awises sino, ka Schornkliffas lehgerî (Anglijâ) iszehlees saldatu dumpis, pee kam dumpineeki schahwuschi uſ teem saldateem, kas gribejuschi usturet kahrtibu, un aisstahwejuschees ar bajoneteem, lai ne taptu apzeetinati.

No eekschsemèm.

No Peterburgas. Senata isskaidrojums. Waldoschais senats isskaidrojis, ka gubernators nebuht neesot peespeests paskaidrot pilsehtu domèm eemeslus, kamdehl winsch weenu waj otru personu neapstiprina pilsehtas waldes amatâ.

No Peterburgas. Nodomats atlaut eewest uſ laiku **bes muitas** daschadus rihkus un aparatus no ahrsemèm, kuri noderigi laukſaimneezibâ kaitigu kukainu isnihzinaschanai.

No Peterburgas. Komisijâ, kura pahrbaudìs **wideju skolu reformas preekschlikumu,** peedalisees Peterburgas, Maskawas, Harkowas, Kasanas, Rigas un Warschawas mahzibas apgabalu kuratori, bes tam wairak profesori un preekschstahwji no finantschu un zitàm ministrijàm.

No Peterburgas. Dselszeku skolu pawairoschana. Ar nahkoscha gada janwara mehnesi nodomats eewehrojami paleelinat dselszeku techniſko skolu skaitu.

— **Darba deenas garums uſ dselszekeem.** Zeku ministrijâ wehl schoruden, kà „Rosija“ sino, luhkoschot zauri likuma preekschlikumu par darba deenas garuma nokahrtoschanu staziju kalpotajeem.

No Peterburgas. Teizams pasahkums. Kà Peterburgas laikraksti sino, kahda schejeenes techniska beedriba eerihkoschot wehl schogad weetejeem fabriku un sawodu strahdneekeem makaru skolu, kurâ teem mahzischot daschadas derigas sinaschanas. — Preeks par tahdu labu pasahkumu!

No Peterburgas. Jauns Latweeschu laikraksts. No Peterburgas raksta „Balt. Westn.“: „Peterburgas Latweeschu awisêm“ noleekotees uſ dusu, weetejee Latweeschi gan ar maſ isnehmumeem atsazijàs no zeribàm, ka Peterburgâ wehl kahdreis waretu rastees Latweeschu preses organs. Gan weens, otrs mehginaja awisi atjaunot, bet puhlini bij welti. Schoreis pehz atlaujas luhgumu peenahzigâ weetâ eesneedsa Elektrotechniskâ instituta mahzito padomes sekretars Oskars Rahwinsch, un schis luhgums eewehrots un „Peterburgas Latweeschu Awises“ konzesijâ sch. g. 12. maijâ no eekschleetu ministra kga parakstita. Rahwina kgs zer awises kahrtigu isdoschanu eesahkt sch. g. 1. oktobrî un isdos awisi 2 reises nedeklâ. Tagad nu reis buhs pildits robs, kas jo deenas Peterburgas Latweescheem tapa sajuhtamaks.

No Maskawas. Zik eenesigs reisèm war buht polizijas **feldschera amats,** peerahda awises „Rosijas“ sinojums, ka tur starp kahda nule miruscha feldschera mantàm atrasts ari — 40,000 rubku naudas.

Kreewijas komiteja eewainoto Buhru un Buhru atraitnu un bahrinu pabalstischanai issino, ka wina lihdſ 7. maijam labprahtigu dahwanu eenehmuse 147,158 rubk. 84 kap. un isdewuse 91,585 rubk. 52 kap., tà tad atlikums 55,573 rubk. 32 kap. Komiteja, kura stahwot ar galweno komiteju Hollandê sakarâ, jau lihdſ schim suhtijuse summas Buhru atraitnu un behrnu pabalstischanai. Atlikuschà tapschot isleetota tam pascham noluhkam.

No Maskawas. Ihsâ laikâ sche nomiruschi **3 miljonari:** Solodownikows, tahlak K. T. Soldatenkows, kursch atstahjis wairak nekà 8 miljonus rubku, kurus pa wisleelakai daksi mantoschot wina brahka dehla behrni. Bet ari labdaribas beedribàm nolemtas kahdas summas. Wehl miruse kahda Owsijannikowa kundse, kura atstahjuse 80 miljonus, ko mantojot winas wihrs.

— **Wesels miljons rubku preeksch teatra buhwes.** Weetejàs awises sino, ka Maskawas bagatneeks un pasihstamais labdaris S. T. Morosows nolehmis dot weenu miljonu rubku leeliskas teatra ehkas zelschanai Maskawâ.

No Maskawas. Marijas meschinâ nodedsa Polakowa nams un **peezas personas sadedsa;** dewinas personas dabuja gruhtas deguma bruhzes. (Kr. tel. agent.)

No Maskawas. Miljonara testaments. Nesen sche nomira miljonars Solodownikows, kura testaments, kà „Rosija“ sino, tizis attaisits 16. maijâ. Testaments rakstits kahdas peezas deenas preeksch mirschanas un wina saturs ihsumâ schahds. Testamenta ispildischana nosazita trim personàm, to starpâ ari miruschà audschu behlam P. G. Solodownikowam. Scheem trim wihreem 10 lihdſ 15 gadôs miruschà milsigais ihpaschums akzijàs, obligazijàs un zitôs wehrtspapihrôs, kà ari namôs un semes gabalôs, japahrwehrsch skaidrâ naudâ. Kahdai jaunai personai, kura pehdejôs gadôs wadijusi Solodownikowa nabadsigo saimneezibu un winu slimibâ kopusi, testamentâ nolemti 400,000 rbl., minetam audschu behlam 300,000 rbl., zitam audschu behlam, kursch pehz amata inscheneers, 100,000 rbl. Sawàm tschetràm audschu meitàm, no kuràm weena dsihwo Amerikâ, kà ari wairakeem tahleem radineekeem un tuwu stahwoschàm personàm, katrai nolemti 50,000 lihdſ 100,000 rbl. Wiss zits miruschà atstahtais kapitals, kahdu 100 miljonu rubku leels, isdalams trihs lihdſigàs dalàs, no kuràm weena dala isleetojama seeweeschu gimnasiju dibinaschanai Kreewijâ, otra arodisku skolu dibinaschanai un treschà dala — namu zelschanai Maskawâ un ari zitàs walsts pilsehtàs, kurâs nabadsigeem laudim eerihkojami lehti dsihwokli. Testamenta ispildìtajeem, lihdſ wini scho darbu pabeidſ, nolemts katram 40,000 rbl. par gadu. Miruschà ihstais mantineeks buhtu bijis wina meesigais brahlis, kursch kahdâ Maskawas bankâ kalpojot par neleelu algu. Bet ihsi pirms mirschanas winsch sakildojees ar brahli un tadehl tam sawâ testamentâ neweena rubla nenolehmis. Audschu behrneem un ziteem radineekeem nolemtàs summas, samehrâ ar atstahto milsigo mantu, ir wisai masas. Miruschais bijis leels skopulis. Winsch dsihwojis koka naminâ masâ dsihwoklî un deenàm nenogehrbis sawus garos nowalkatos un notaukotos naktsswahrkus; wina dihwans bijis loti noskrandajis. Sawas istabinas krahsni winsch kurinajis ar wina leelâs pretschu noliktawàs un pahrdotawàs salasitàm leetoschanai wairs nederigàm pretschu kastèm. Sawas pahrtikas wajadsibas winsch pats sapirzis tirgû, baidìdamees, ka wina saimneeze kahdu daku no pahrtikas naudas nepatura preeksch sewis. Sawu wehrtspapihru kuponu nogreeschanai winsch nosazitàs deenàs darbinajis 10 dahmas, kuràm pee schi darba wairak stundas bijis jastrahdà wina usraudsibâ. Eespehdams wisu eeguht, winsch neka newehlejàs. Waj ta bij slimiba, waj filosofija — par to kaps tagad zeesch klusu.

No Odesas. Derigs eerihkojums. Schejeenes ostâ nesen atwehrts strahdneeku ehdeenu galds, tehjniza, lasitawa un daschadu sinu birojs. Bes tam wehl pee eestahdes pasneedſ truhzigeem un masturigeem lautineem par welti padomus teesu leetàs, pahrdod krahjmarkas un peenem naudu usglabaschanâ.

No Odesas apgabala. Breesmiga spihdsinaschana. Uſ kahdu 60 gadus wezu wezi, kà „Od. Now.“ sino, sche krituschas aisdomas, ka tas nosadsis naudas maku. Lai peespeestu wezi atsihtees, kahdi seschi zilweki, starp kureem nelaimigais atradees, ussehdinajuschi to uſ nokaitetas plihts. Uſ nelaimigâ wetscha kleegschanu, kursch, neskatotees uſ nezilwezigo spihdsinaschanu, tomehr aisstahwejis sawu newainibu, atskrehjuschi kaimini, atswabinajuschi to no mokàm un noweduschi uſ slimnizu. Wezis pa pusei sadedsinats.

No Woroneschas. Sods par traku braukschanu. Kahds schejeenes bagats tirgotajs N. F. Petrows, kursch schigada sahkumâ „dselszeka wilzeena ahtrumâ“ brauzis ar sawu rumaku pa pilsehtas eelàm, sabraukdams pee tam kahdu nabaga puiku un salausdams tam kahjas, — lihdſ ar kutscheeri noteesats no weetejà 2. eezirkna meerteesnescha uſ trihs nedeklàm aresta.

No Warschawas. Jaunais Warschawas generalgubernators Tschertkows, peenemdams schinîs deenàs mahzibas eestahschu preekschstahwjus, skolu direktorus, profesorus un skolotajus, kà „Peterburgsk. Wedomosti“ sino, greesees pee mahzibas apgabala kuratora Sengera ar sekoschu jautajumu: „Kungi, waj juhs mahkeet Poku walodu?“ Atbilde bijusi, ka nè. Tad generalgubernators issazijees, ka loti brihnotees, ka eerehdni, kuru peenahkums tatschu darit pastahwigi eespaidu uſ apgabala eedsihwotajeem un kureem (t. i. eerehdneem) wajagot pastahwigi ar teem satiktees, neprotot eedsihwotaju walodu.

No Grodnas. Eewehrojams zirkulars. „Grodnenskija Gubernskija Wedomosti“ nodrukà no weetejà gubernatora firsta Urusowa schahdu sihmigu zirkularu: „Man sinams, — tà zirkularâ sazits, — ka polizijas eerehdni, wispirms, kad publika pee teem greeschàs dehl kahdàm sinàm, atbild daschreis uſ jautajumeem loti nepeeklahjigi un rupji, otrkahrt, nereti priwatpersonàm usstahda tahdus pagehrejumus, kas naw pamatoti uſ likuma, un tadehl tahdi pagehrejumi neteek ispilditi, un polizijas eerehdneem neween teek issaziti pahrmetumi, bet tee ari personigi teek apwainoti. Atsihdams schahdu parahdibu par gluschi nekahrtigu, kas nesaskan ar deenesta intresèm un eedsihwotaju labumu, un nemot wehrâ, ka ne eedsihwotaji ir polizijas dehl, bet polizija eedsihwotaju dehl, es pawehlu isprawniku un polizijmeistaru kgeem, isskaidrot wineem padoteem polizijas eerehdneem: 1) ka gadijumâ, ja pee teem greeschàs priwatpersonas ar kahdeem jautajumeem, teem katrs usmanigi jausklausàs un jaatbild peeklahjigi, nepaaugstinot balsu un pawisam nelectojot nekahdus apwainojoschus isteizeenus, un 2) ka polizijas eerehdni newar wis eedsihwotajeem usstahdit kaut kahdus patwaligus prasijumus, bet tikai tahdus, kuri dibinati uſ likumeem un waldibas pawehlèm, un ja reisi tahds prasijums usstahdits, tad sekot, kà winsch teek ispildits. Pretejôs gadijumôs wainigos wajag saukt pee likumigas atbildibas, nemot wehrâ, ka sewischki gadijumi, kad neteek ispilditi likumi waj nosazijumi par tihribu, labeerihzibu, war kaitet wiseem weetejeem eedsihwotajeem, waj weselai sabeedribai. Pasinojot to wehl peemetinu, ka polizijas eerehdni, kas pahrkahps schinî zirkularâ dotos aisrahdijumus, kritis paschi stingrâ sodâ.“

No Jenisejas gub. Sirgu sagku sodischana. „Sibirsk. Schisn“ pastahsta kahdu gadijumu, kas leezina, zik laudim leelas dusmas pret sirgu sagkeem. Leels puhlis semneeku, apbrunojuschees 250 slintèm, dakschàm, zirwjeem un ziteem sitameem, breesmigi kleegdami: „sit, dedsina, sweesch uhdenî!“ usbrukuschi sirgu sagku Tataru zeematam, gahjuschi mahju no mahjas un rihkojuschees pehz sawas patikschanas. Daudſ Tataru dsimtas saudejuschas sawus apgahdneekus, daudſ palikuschu atraitnu un bahrinu. Wairak nekà 30 lihku uslasiti no kaujas lauka, ne masak sakropłotu un eewainotu nogahdati slimnizàs, bet wehl wairak Tataru, kas pee kauschanàs nehmuschi dalibu, pasuduschi. Domà, ka tee nosisti un eemesti upê. Apzeetinati 36 semneeki.

Widseme.

No Widsemes. Wahjprahtigo aisgahdibas beedriba, kura nodibinajusees 1899. gadâ, kà „Fell. Anz.“ sino, nodomajusi dibinat wahjprahtigo patwersmi. Schim noluhkam Widsemes muischneeziba pee Strentscheem dahwinajusi semes gabalu un bes tam eewehrojamu naudas summu. Beedriba no sawas puses nodomajusi, wisur uſ laukeem gahdat par konzertu isrihkoschanu patwersmei par labu. Ari basarus daschàs weetàs nolemts isrihkot.

Widsemes skolotaju palihdsibas beedriba isrihkos schowasar diwus konzertus, garigu 13. junijâ, Sw. Petera basnizâ, un laizigu 14. junijâ Rigas Latweeschu Beedribas namâ. Pee konzerteem peedalisees skolotaju beedribas wihru koris ar 150 dseedatajeem-skolotajeem, jaukts kwartets un wairak solisti.

Atzelts aisleegums. „Widſ. Gub. Aw.“ sino, ka scho awischu 41. nummurâ eespeestais aisleegums, pehz kura, leellopu mutes un nagu sehrgas dehl, nebij brihw no Kursemes dsihschus eedsiht Widsemê leellopus, aitas, kasas un zuhkas, kà tikai eewest pa dselszeleem, atzelts, jo minetâ sehrga Kursemê mitejusees.

No Rigas. Rigas Latweeschu Beedribas Sinibu komisijas **wasaras sapulzes** issinotas schigada 13. un 14. junijâ. „Trimpus wakars" ar kopmeelastu 13. junija wakarâ.

Daugawas-Gaujas kanals, kâ „Dûna-Ztg" sino, jau eesahkts rakt un pehz salihguma ar darba usnehmeju 1903. gada kugneezibas sahkuma laikâ kanals janodod leetoschanai.

No Rujenes, Jeràm, Naukschenes, Juratas, Lodes, Dihkeres un Walkas Widsemes laikraksti sino par **breesmigu auku un krusas negaisu**, kas tur plosijees pirmâ wasaras-swehtku deenâ. Ispostiti sehjumi, dahrsôs aplausti koki, ehkâm norauti jumti. Rujenê sibins eespehris trijâs mahjâs, Walkâ no sibina nospertas diwas seeweetes.

Par Jurjewas uniwersitates rektoru profesora Budilowitscha weetâ eezelts bijuschais prorektors profesors Filipows.

Jurjewas weterinar-institutâ 15. maijâ ta pascha instituta asistents Ernsts Paukuls ar sekmèm aisstahwejis sawu magistra disertaziju, eeguhdams weterinar-medizinas magistra grabu. Kahrtigee oponenti bijuschi prosektors mag. E. Schröders, profesori mag. Gutmans un mag. Negotins.

Jurjewas uniwersitates bijuscho rektoru Budilowitschu eezelschot, kâ „Rusk. Wed." dsirdejuschas, par tautas apgaismoschanas ministrijas padomes lozekli.

Kurseme.

Kursemes krona palatâ par grahmatwescha weetas ispilditaju eezelts palatas galda preekschneeka weet. isp. personigs godapilsonis Degge; tulka weetas ispild. kolegiju registrators Rosenbachs — par galda preekschneeka weetas ispildītaju; grahmatwescha palihgs titularpadomneeks Freibergs — par tulku un Jehkabstates rentejas grahmatwescha palihgs titularpadomneeks Silmans — par grahmatwescha palihgu palatâ. (K. G. A.)

Sinas par **lipigu slimibu gaitu** Kursemê aprika mehnesî: ar tihfu saslima 23 personas, ar dabigajàm bakàm — 3, ar wehja bakàm — 13; ar masalàm — 3; ar scharlaku — 6; ar difteriti — 5; ar krupi — 1; ar garo kahsu — 40; ar ausu tezeschanu — 9; ar plauschu diloni — 14. (K. G. A.)

No Leepajas. Kursemes tautskolu direktors S. S. Brjanzews eeradees sche dehl weetejo kauschu skolu rewideschanas.

No Leepajas. Behrnu rotalaschanàs ar eerotscheem. Pirmàs wasaras swehtku deenas wakarâ skahrdneeka Dawida 7 gadus wezais puika Ganibu eelâ eewainojis ar rewolwera schahweenu weenpadsmit gadus wezo komisara dehlenu. Masais atradis eerozi starp sawa peeauguschâ brahka leetàm. Lode kehrusi puiku sirdî un nelaimigais brihs ween, kâ „Lib. Zeit." sino, nomiris no babutâ eewainojuma.

Jelgawas-Bauskas meerteesneschu sapulzes sekretara palihga weet. isp. Jansons, us pascha luhgumu, atlaists no schi amata; wina weetâ eezelts Jelgawas apgabala teesas kanzlejas eerehdnis J. Schareiko, kâ „Kurs. Gub. Awise" sino.

Talsu rentejas grahmatwescha palihgs titularpadomneeks Rutkowskis, kâ „K. G. A." sino, eezelts par schis rentejas kaseeri un min. rent. kanzlejas eerehdnis Talbergs par schis rentejas grahmatwescha palihga weetas ispilditaju.

Kuldigas rentejas grahmatwescha palihga weetas ispild. titularpadomneeks Abolds eezelts par schis paschas rentejas kaseeri un schis rentejas kanzlejas eerehdnis Neimans par grahmatwescha pal. weet. ispilditaju. „K. G. A."

No Kuldigas. Leepajas apgabala teesas kriminalnodalas sesija Kuldigâ no 3. lihds 8. maijam isteesajusi starp zitu, sestdeen 5. maijâ kahdu prahwu pret 8 apwainoteem, no kureem, kâ „Gold. Anz." sino, 6 tikuschi apsuhdseti par nepateesa swehresta doschanu un diwi — par wiltigu leezineeku uspirkschanu. Leetas isspreeschana notikusi pee aisslehgtàm durwim un turpinajusees weselu deenu. Spreedums pasludinats pee atklahtàm durwim pulkst. 1/2 11 wakarâ un skanejis, ka 7 apsuhdsetee atsihti par wainigeem, bet weens, peerahdijumu truhkuma dehl, attaisnots. No apsuhdseteem 2 noteesati us 1 1/2 un weens us 3 gadi arestantu rotâ, un weens apsuhdsetais par wiltigu leezineeku pirkschanu us 3 1/2 gada zeetumâ. Otra tamlihdsiga leeta isteesata pirmdeen 7. maijâ pret trim apsuhdseteem par wiltigu leezineeku uspirkschanu; ari schinî prahwâ apsuhdsetee atsihti par wainigeem un noteesati no weena gada seschi mehneschi lihds gadam arestantu rotâ. Leelakâ daka no apsuhdseteem bijuschi no Saldus apkahrtnes.

Bauskas nodokku waldê par lozekli us nahkoscheem trim gadeem apstiprinats Kahrlis Sanderfons.

No Saldus. Basars. 13. maijâ weetejàs Sadraudsigas beedribas telpâs tika isrihkots basars preeksch labdariga mehrka. Basarâ isstahditàs leetas wiswairak bij no labprahtigeem dahwinatajeem peesuhtitas un leelako daku no tàm eenehma seeweeschu roku darbi, kas dod labu leezibu par muhsu apkahrtnes seltenischu tschaklibu. Ari jo bagatâ iswehlê atradàm mahksligi pagatawotas pukes un puku buketes. Apmekletaju ari bija eeradees jo daudz un, kâ dsird, tad eenehmumi bijuschi kreetni.

— **Pilnas loses.** Pehdejâ laikâ muhsu meestâ usklihdis kahds Schihds ar „laimes losèm" un atwehris jo leelisku loschu weikalu, kur katra lose, ko nopehrk, „winnê" kahdu labu preekschmetu; kukschu loschu winam naw. Publika jo tschakli apmeklê schos „laimes winnestus", kur par 30 kapeikàm war usloset labu leetu, kâ: naschus, dakschinas, puku wahses, glahses, isstrahdajumus un daudz zitas leetas. Bet ja nu tuwak apluhko laimes winnestu leetas, tad koti jaschaubàs, waj winu wehrtiba ir us pusi no eemaksatas loses zenas. Kâ dsird, tad daschs ir pat wairak rubku nospehlejis un par neeka kapeikàm tik winnejis. Wiss naw selts, kas spihd! Drostala.

No Pampaleem. Pirmais pehrkons 3. maijâ eespehris kahdâ malu muischâ lopu kuhtîs, kur ari lopi sadegušchi. Dr.

No Jelgawas.

Jelgawas Latweeschu pilsehtas draudses nule eezeltâ komiteja is sawa widus par rakstwedi iswehlejusi notaru Fr. Weiklewizu, par kaseeri wirsskolotaju Fr. Mühlenbachu. Preekschneeks, kâ jau sinojàm, ir adwokats K. Pauluks. Draudses sapulzê eezeltee 8 komitejas lozekli, isleetodami sawas teesibas, komitejâ wehl eewehlejuschi klaht mahzitaju J. Reinhardu un redaktoru J. Weissmani.

Jelgawas Latweeschu Beedribas preekschneeks Dr. Dsintera kgs pehdejâ runas wihru sapulzê, kâ mums sino, atfazijees no beedribas preekschneeka amata. Janoschehlo, ka Dr. Dsintera kgs atkahpees, jo bes schaubàm wina wadiba beedribai buhtu tik par labu nahkusi, sewischki eewehrojot beedribas jauna ihpaschuma eeguhschanas jautajumu un daschus zitus apstahkkus. Jaunâ preekschneeka wehleschana wehl naw nosazita. N.

Latweeschu teatra israhde „Kruschoka" wasaras telpâs 21. maijâ sch. g. bij peewilkuse neleelu apmekletaju skaitu. Israhdija, pirmo reisi „Jaun-Maleneeschi", jautribas lugu 4 zehleenôs. Lugas saturs, ja par tahdu wispahrigi mas war buht runa, ir weeglakais no weeglakajeem. Pahrpratumi, diwdomiba, pahrspihlejumi — ik us soka, wiss noluhks tik wijàs ap to, lai pee skatitajeem sazeltu labi daudz smeekku, ko, weikli israhdot, sawu daku ari panahk. Pate israhde noriteja wideji, wislabaki man patika otrs zehleens. Netruhka ari sawu nepatihkamu skarbumu, ihpaschi tajàs weetàs, kur us skatuwes darbojàs daudz personas. Kahds kopmehginajums, sewischki tahdôs skatôs, buhtu koti labi bijis wehl weetâ, tad nebuhtu bijis japeedsihwo, ka weenam otram akteerim „iskriht" teikums, waj atkal jaeerunajàs nepeederigâ weetâ. Wislabaki tehloja Ad. Allunana kgs, ar sawu apswerto waibstu spehli un peemehrotu kusteschanos. Taurin jkdsei sawu masku un frisuru wajadseja labaki peemehrot lomai, ar winas spehli wareja apmeerinatees. Elsas Allunan jkdses tehlotai Felsen atraiknei drukku wairak dsihwibas, wairak lakstoschanàs buhtu ihsti labi noderejis. Ehrgła kga Radens bij dsihws un isweizigs tehlojums, ne tik labi weizàs Radena draugam Saltinam (Bergera kgam). Sehron jkdse labdarigu seewu beedribas preekschneezes Swaninu kundses lomâ wareja pilnigi sazenstees ar Reflera kga rahtsfulaini Jeremiju Duhdinu: abas lomas weenadi pahrspihletas un abàm tàm weenadi jasazek smeekli; sewischki Reflera kgs zentàs scho usdewumu ismantot sewis labâ. Trimpus kgam ar sawu istureschanos wajadseja wairak atgahdinat isdeenejuscho majoru, ko wina spehlê mas redsejàm. Masakàs lomas israhdija peeteekoschi. R.

Sahdsibas. Sestdeen 5. maijâ wakarâ Walles eelâ K. namâ dsihwojoscham fuhrmanim F. A. tizis par to laiku, kamehr winsch sawu manteli nowilkdams, pakahris pee sehtas un pats eekschâ ehdis wakarinas, issagis is kabatas naudas maks ar 5 rubleem. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krituschas us kahdu ta pascha nama eemihtneeku, kas tizis nemts isklauschinaschanâ. — Treschdeen 9. maijâ schejeenes eemihtneezei A. B., kas dsihwo Dambja eelâ P. namâ, par to laiku, kamehr wina preekschpusdeenâ aisslehgdama dsihwokli aisgahjuse us tirgu ko eepirktees, kahds garnadsis, atmuhkedams dsihwokli un uslausdams kumodi, issadsis daschadas drehbes un selta rotas, wehrtibâ lihds 30 rubleem. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krituschas us kahdu ta pascha nama eemihtneeku, kas no ta laika ar wisàm sagtajàm leetàm usturotees paslehpees.

Ko wisu neisdara reibonis. Treschdeen 16. maijâ pehzpusdeenâ kahds teitan daudseem pasihstams moderneeks, kreetnâ duhschâ aismirsdams sawu pee tirgus Nesadomowa sehtâ eebraukto sirgu, aisgahjis Katoku eelâ G. eebrauktawâ un, eesehsdamees sawa amata beebra ratôs, drahsis ar joneem zaur Annas wahrteem pa schoseju lihds Lapu krogum un tur tikai pamanijis, ka wairs nesehsch ihstajôs ratôs un nebrauz ar sawu sirgu. Wisâ ahtrumâ tas nu brauzis atpakal un peeteizees polizejâ, ka winsch aisbrauzis sweschu sirgu un peeprasijis, waj kahds to lihdsschim naw meklejis par suduschu. Drihsumâ turpat peeteizees ari sirga ihsteneeks un wainigais, pamanidams sawu maldischanos, luhdsis no amata beebra peedoschanu un tà tad tee abi atkal ar labu islihguschi. —.—

Nelaimes notikums. Swehtdeen 20. maijâ ap pulksten 10 wakarâ pee schejeenes dselszeła stazijas ekstrà-wilzeenam, kam bija us Rigu ja-aisbrauz, teitan peeturot, schejeenes eemihtneeks A. B. eekahpis wagonâ, lai tur aprunatos ar kahdu pasinu; pee tam wilzeens sahzis jau eet un A. B. tik nelaimigi islehzis no wagona, ka tam labâ kahja paslihdejuse sem ritena un tikuse lihds stilbam sabraukta. Nelaimigajam gan ahtrumâ sneegta ahrsta palihdsiba, bet tas wehlak tizis nowests us slimnizu un tur eeweetots preeksch dseedinaschanas. —.—

Sods dehl nepareiseem swareem. Isgahjuschâ gadâ 10. oktobrî schejeenes eemihtneeze A. F. us tirgus gaku pahrdodot bija leetojuse preeksch swehrschanas nepareisus swarus ar aplaustàm kantim. Kad eeradàs polizija, tad eemihtneeze mehginaja swarus paslehpt; bet tas winai neisdewàs un tika usnemts protokols un eesneegts meerteesnesim. Otrdeen 1. maijâ pirmâ eezirkna meerteesnesis nu scho prahwu isteesajis un nosodijis mineto eemihtneezi par nepareisu swaru leetoschanu us 3 mehneschem zeetumâ. —e—

Padomi teesu leetàs.

1. jautajums. Mans wihrs bij krona mahju ihpaschneeks, kursch tagad preeksch kahdeem gadeem ir miris. Es kâ wina pirmâ laulata seewa paliku ar nepeeauguscheem behrneem un ari dsihwoju neprezejusès. Bet tagad wisi behrni ir peeauguschi pilngadigi. Waj man behrni mana wihra mahjas war atnemt jeb waj es waru dsihwot, kamehr es dsihwoju?

Ab. № 2816.

Atbilde. Behrneem ir teesiba prasit mahju dalischanu, pee kam mahjas tiks peespreestas wezakam wihreeschu kahrtas manteneekam (ja winsch to wehlesees) ar peenahkumu ismaksat ziteem manteneekeem to dakas naudâ.

2. jautajums. Esam diwi brahli un weena mahsa kahdam krona mahju saimneekam (es tas wezakais).

a) Waj tehws war mani atstumt no mahju mantoschanas un mahjas atdot jaunakajam brahlim?

b) Ja tas notiktu, waj waru prasit no jaunakâ brahka kahdu atlihdsibu?

c) Waj waru prasit no tehwa ari algu par strahdaschanu, jo strahdaju pee tehwa par puisi? #

Atbilde. Tehws war sawâ dsihwibas laikâ ar sawu mantu rihkotees, kâ grib, un war ari to pahrdot, kam grib. No tàs mantas mantoschanas, kura paliktu pehz wina nahwes, winsch bes likumiga eemesla newar isslehgt neweena no saweem behrneem, un ja winsch atstahtu wisu mantu weenam no teem, tad ziti war prasit no pehdejâ sawu daku.

Ihpaschu algu par strahdaschanu behrni war prasit no saweem wezakeem, ar kureem tee kopâ dsihwojuschi, weenigi tad, kad wezaki apsolijuschi ihpaschu algu maksat.

3. jautajums. Dsihwoju kahdâ Kursemes aprinka pilsehtâ. Dsihwokli salihgu ar mutes wahrdeem us gadu tik un tik daudz un maksaju ik 1/4 gadu eepreeksch. Dsihwokli mehdz usteikt 1/2 gadu eepreeksch. Taî laikâ neusteizu, zeredams tahlak dsihwot. Tagad peederigu neweselibas dehl gribu dsihwokli aistaht un pehz ahrstu eeteikuma dsihwot us semèm. Tapehz luhdsu:

1) kahdus pagehrejumus war nama saimneeks zelt, ja dsihwokli usteiz 2 mehneschus preeksch iseeschanas (preeksch pirmâ nodsihwota gada).

2) Waj slimiba war deret par aisbildinaschanu, ja dsihwoklis nawa wispahrigi weselibai kaitigs.

Abonents № 2393.

Atbilde. 1) Saimneeks war prasit par pusgadu ihres naudu, ja dsihwoklis paliktu neisihrets;

2) ja dsihwoklis wispahrigi labs, tad ihreneeka slimiba nedod teesibu weenpusigi atzelt ihres lihgumu bes wajadsigas usteikschanas.

Peesihme. Zeen. lasitajeem pasinojam, ka no schi nummura sahkot padomus teesu leetàs pasneegs adwokats K. Pauluka kungs.

Wisjaunakàs sinas.

Kreewu telegrm.-agentura.

Londonâ, 5. junijâ (23. maijâ). (Reutera.) Lords Kitscheners sino is Pretorijas: Dschemstauna padewàs Kruitzingera nodalai 2. junijâ (20. maijâ) pehz tschetru stundu zihnas. Pilsehtas sargi un sawwalneeki tika nomahkti, eekam atsteidsàs palihgs. Angli saudeja 3 krituschus un 2 eewainotus. Buhru saudejumeem wajag buht eewehrojameem. Buhri eeguwa wisus krahjumus. Pilsehtas garnisons ir atkal palaists brihwâ. Es usdewu generalim Frentscham, wadit operazijas Kapkolonijâ. — Eenaidneeks skaitâ no 1200 wihreem usbruka Diksona kolonnai.

Londonâ, 5. junijâ (23. maijâ). (Reutera.) „Times" sino is Ottawas, Angku waldiba ar pateizibu atraidijuse Kanadas peedahwajumu, sarihkot jaunu jahtneeku nodaku preeksch Deenwidus-Afrikas. Pehz kara apstahkleem un pehz armijas tagadejâ stipruma us kara-lauka gan nebuhschot wajadsigs, greestees pee Kanadas pehz jaunas kara-spehka nodalas.

Pekinâ, 5. junijâ (23. maijâ). (Reutera.) Generalis Geslijs usskata sadurschanos Tientsinâ par dsehrumâ iszehluschos strihdu, kahdi nereti noteekot garnisona pilsehtâs. Notikums newareschot trauzet sirsnigo satiksmi starp Angku un Franzuschu autoritatèm.

Pekinâ, 5. junijâ (23. maijâ). Aisleegtajâ pilsehtas dakâ iszehlàs leels ugunsgrehks. Japaneeschi un Amerikani stingri apsargâ peeeju us degoscho pilsehtas daku. Sihkumu wehl naw.

Tientsinâ, 5. junijâ (23. maijâ). (Reutera.) Grafs Waldersee un daudz Wahzu deputaziju bij klaht pee noschauto Franzuschu saldatu apbedischanas. Schodeen ir sperti soli, lai nowehrstu turpmakas sadurschanàs starp daschado leelwalstju saldateem.

Aisrahdijums.

Schim (42.) nummuram kâ peelikums eet lihds Kursemes pasta un ahrpus Jelgawas dsihwojoscheem abonenteem sludinajums no Adolfa Kubbasch'a pahrtikas weikala Kuldigâ par daschadàm laukfaimneezibas maschinàm.

Wehstules un atbildes.

A. L. Br—â. Juhsu sinojumu par spiritistu sehdi, kurâ galds islehzis no istabas stuhra ahrâ un danzojis pa istabu, newaram leetot. — **Alb. L.** Raksts par „lubina sehschanu" nepilnigs, sinojums newehsta neko eewehrojamu. — **D. N.** War gan. Maksa — 75 kap. — **Ed. N. N—â.** Rakstus par jubilejas isstahdi luhdsam nepeesuhtit: tee nahks no zitas puses. —

Isdewejs un redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 24-го мая 1901 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.